

मुंबई विद्यापीठ

वार्षिक लेखे

२०२०—२०२१

---

१ एप्रिल, २०२० ते ३१ मार्च, २०२१

मुंबई विद्यापीठ
ताळेबंद दि. ३१ मार्च च्या अखेरीस

मागील वर्ष २०२० रूपये	निधी आणि दायित्व	चालू वर्ष २०२१ रूपये
	I. विद्यापीठ निधी :	
२,९६,९२,१७,९७०.८३	अ. संचित निधी :	२,९७,३४,४३,५६३.६८
४९, ९३,५४,४४४.७७	ब. इतर निधी :(परिशिष्ट 'अ')	५०,०६,१९,२९२.३७
२,७९,९८,९८,८०९.८०	क. विशेष कार्याकरीता निधी: (परिशिष्ट 'ब')	२,९२,७४,३५,५५२.३६
	II. निवृत्ती उपदान निधी :	
४२,२४,३७१.९४	अ. उपदान	४४,४६,८०४.१४
४९,२७,१३,१२०.६०	ब. अंशदायी भविष्यनिर्वाह निधी	५१,८५,८६,११८.५५
१४,८२,५६,९३८.००	क. सर्वसाधारण भविष्यनिर्वाह निधी	१४,४०,९४,२००.२९
२,३५,६३,८८,३७२.०७	ड. कर्मचारी निवृत्तीविषयक व इतर उपदान निधी	२,४७,९९,३०,९०८.९९
२२,२३,३८,४५८.२८	इ. परिभाषित अंशदान निवृत्ती वेतन योजना	२६,४९,१३,७१८.४८
	III. राखीव आणि अधिशेष :	
४२,३६,३३,०७२.२८	अ. राखीव निधीचे पुर्नमूल्यांकन	४२,३६,३३,०७२.२८
४,८३,९६,६२,५०८.९०	ब. जमा आणि खर्चावरील संचयासह चालू वर्षातील अधिशेष	५,२४,१०,३९,४२२.९१
(-) १,९७,२९,७१६.९९	क. पुर्व कालावधी उत्पन्न /(खर्च)	(-) १,९७,२९,७१६.९९
	IV. चल दायित्व :	
५०,६५,५७,०१२.८६	अ. न वापरलेली शिष्यवृत्ती/अनुदान (वेतन अनुदानाव्यतिरिक्त)(परिशिष्ट 'क')	५८,३८,५१,०८८.४३
२,११,५३,६४,८०४.४०	ब. इतर दायित्व (परिशिष्ट 'ड')	२,२०,४५,८९,५१८.८२
	V. बिगर महसुली शिल्लक(निव्वळ)	
(-) ८५,९९,६०१.९१	अंतर्गत विभाग/निधी(परिशिष्ट 'आय')	(-) ६,५१,२०,७८५.४१
१७,३४,९२,८०,५६५.८३	एकूण रूपये	१८,१८,१७,३२,७५८.९०

मुंबई विद्यापीठ
ताळेबंद दि. ३१ मार्च च्या अखेरीस

मागील वर्ष २०२० रूपये	संपत्ती आणि मालमत्ता	चालू वर्ष २०२१ रूपये
	I. स्थिर मालमत्ता :(परिशिष्ट 'इ' नुसार)	
३,८५,१८,८७,२१२.१३	अ. जमीन आणि इमारती	३,८९,६०,४८,३४८.१३
१,९८,४६,४३,७३७.६६	ब. साधनसामुग्री आणि उपकरणे(फिक्चर आणि जोडणीसहित)	२,००,१२,७६,०९३.६६
१२,८१,२४,४९९.०७	क. यंत्रे	१२,८४,५८,८४०.०७
२,५४,९९,८७७.७४	ड. वाहने	२,५४,९९,८७७.७४
२९,९६,५७,७०२.८१	इ. पुस्तके	३०,६८,७७,५८३.८१
	II. गुंतवणूक (मूळ किंमत) :	
४,४७,६१,०८,८०५.४९	अ. बँकेतील मुदत ठेव	४,८९,७२,४२,९१६.०७
६,२८,९४,२९१.११	ब. सुरक्षित ठेव/बंधपत्रे/भाग (परिशिष्ट 'फ')	८,९२,४७,६६८.००
	III. चल मालमत्ता :	
४,८५,२१३.६२	अ. इन्व्हेटरीज (नियंत्रक, मुद्रणालय यांनी ठरविलेली किंमत व साक्षांकनासह) कागद	४,८५,२१३.६२
१,२८,४१,६८,१३२.४२	ब. अग्रीम, ठेव व येणे रक्कम (परिशिष्ट 'ग')	१,२६,३१,५१,५९२.१२
४,८५,१८,५५८.००	क. विशेष कार्यासाठी अग्रीम	४,८५,१८,५५८.००
	IV. रोकड आणि बँकेतील शिल्लक(परिशिष्ट 'ह'):	
३२,५७,२८,५१६.५६	अ. सर्वसाधारण निधी	७७,५७,४८,६६६.८२
१,६३,२४,२९,७९९.०३	ब. इतर निधी	१,३३,७२,०५,६५०.४१
	V. सेवानिवृत्तीनंतर लाभ निधी :	
४२,३४,३७१.९४	अ. उपदान निधी	४४,४६,८०४.१४
४९,२७,१३,१२०.६०	ब. अंशदायी भविष्य निर्वाह निधी	५१,८५,८६,११८.५५
१४,८२,५६,९३८.००	क. सर्वसाधारण निधी	१४,४०,९४,२००.२९
२,३५,६३,८८,३८२.०७	ड. कर्मचारी निवृत्ती वेतन आणि इतर सेवानिवृत्ती लाभ निधी	२,४७,९९,३०,९०८.९९
२२,२३,३८,४५८.२८	इ. अंशदान परिभाषित पेन्शन योजना	२६,४९,१३,७१८.४८
	V. गैर-महसूली शिल्लक (निव्वळ):	
.....	(अंतर्गत विभाग/निधी) (परिशिष्ट 'आय')	.....
१७,३४,९२,८०,५६५.८३	एकूण रूपये	१८,१८,१७,३२,७५८.९०

मुंबई विद्यापीठ जमा आणि खर्च

मागील वर्ष २०१९-२०२० रूपये	खर्च	चालू वर्ष २०२०-२०२१ रूपये
	I. आस्थापना :	
	शिक्षक आणि शिक्षकेत्तर कर्मचा-यांवरील खर्च :	
	अ. कुलसचिव कार्यालय:	
	(अ) वेतन अनुदान योजनेअंतर्गत पदे	
२,४३,१०,१०२.००	(i) शिक्षक कर्मचारी	३,१७,४७,८४०.००
२०,१२,४३,५२४.००	(ii) शिक्षकेत्तर कर्मचारी	२७,०२,२३,५०२.२०
	(ब) वेतन अनुदान योजनेअंतर्गत नसलेली अनुदान बाह्य पदे	
४,४०,६५,४५२.००	(i) शिक्षक कर्मचारी	५,५९,५०,५४४.००
१८,१७,१८,१८६.००	(ii) शिक्षकेत्तर कर्मचारी	१५,४०,३८,०७९.२०
	B. विभाग/संस्था:	
	(अ) वेतन अनुदान योजनेअंतर्गत पदे	
२६,७२,६२,७८१.००	(i) शिक्षक कर्मचारी	२७,७८,४८,८१३.००
१६,९७,०४,९५२.००	(ii) शिक्षकेत्तर कर्मचारी	१७,७९,६५,०७८.६०
	(ब) वेतन अनुदान योजनेअंतर्गत नसलेली अनुदान बाह्य पदे	
८,१६,९९,६७४.००	(i) शिक्षक कर्मचारी	१०,७३,७०,४०६.००
२०,१०,२०,८४३.००	(ii) शिक्षकेत्तर कर्मचारी	२०,५७,३८,६६५.००
	II. कर्मचारी भविष्यनिवाह निधीमधील अंशदान	
	(अ) कुलसचिव कार्यालय:	
१०,२०,४८५.००	(i) शिक्षक कर्मचारी	१९,५९,९६३.५०
१,१०,५९,५८७.००	(ii) शिक्षकेत्तर कर्मचारी	१,११,००,०९७.१६
	(ब) विभाग:	
७५,५३,१६७.००	(i) शिक्षक कर्मचारी	८३,६२,२२१.००
१,१३,९१,३८७.००	(ii) शिक्षकेत्तर कर्मचारी	९४,९८,८७०.२०
४२,१४,६०,८१६.७०	III. परीक्षा खर्च (परिशिष्ट '१')	७,९०,९५,७६०.२९
०.००	IV. इमारती/उद्यानांची दुरुस्ती व देखभाल (परिशिष्ट '१')	०.००
	V. निधीचे अंशदान:	
५,९३,००२.४५	१. आकस्मिकता निधी	१०,००,५६७.००
०.००	२. विकास निधी	४०,००,०००.००
९,३१,८५,४१३.००	३. कर्मचारी निवृत्ती वेतन आणि इतर सेवानिवृत्ती लाभ निधी	२४,३०,००,०००.००
०.००	४. कर्मचारी गृह बांधणी निधी	७५,००,०००.००
०.००	५. घसारा निधी	५०,००,०००.००
०.००	६. बुडीत निधी	२०,००,०००.००
०.००	७. इतर निधी	०.००
०.००	८. कुलगुरू निधी	१०,००,०००.००
०.००	९. कर्मचारी कल्याण निधी	१०,००,०००.००
०.००	१०. राखीव निधी	१०,००,०००.००
०.००	११. नविन परिसर विकास निधी	२०,००,०००.००
०.००	१२. हेरिटेज इमारत निधी	१०,००,०००.००
	VI. इतर खर्च:	
१५,३९,४७,३२४.७३	(i) कुलगुरू कार्यालय (परिशिष्ट '३')	१३,९७,२०,२०८.९८
२७,३३,३५,३९५.००	(ii) विभाग (परिशिष्ट '४')	१९,२७,९९,६७४.३९
३९,३४,३७,०९९.०३	या वर्षातील जमेपेक्षा अधिक खर्च (ताळेबंदामध्ये वर्ग)	४०,१३,७६,९१४.०१
२,५३,८०,०९,१९०.९१	एकूण रूपये	२,३९,३२,९७,२०४.५३

**मुंबई विद्यापीठ
जमा आणि खर्च**

मागील वर्ष २०१९-२०२० रूपये	जमा	चालू वर्ष २०२०-२०२१ रूपये
	I. अनुदान:	
	अ. राज्य शासकीय वेतन अनुदान योजना	
१६,१०,१३,९०८.००	(i) शिक्षक कर्मचारी	१८,७७,७२,०४१.००
२९,४२,५४,१८१.००	(ii) शिक्षकेत्तर कर्मचारी	३६,७५,९३,२९६.४०
१३,६७,४५०.००	(iii) इतर अनुदान	०.००
	II. शुल्कापासुन आय/उत्पन्न:	
७८,०८,००,८४९.३८	अ. परीक्षा शुल्क आणि परीक्षा कामातील अनुशांगिक शुल्क	९६,३२,९५,८१८.५३
५०,०६,८१,२२६.५०	ब. परिपाठ शुल्क आणि पदव्युत्तर माहिती व संशोधन नोंदणी अनुशांगिक खर्च	२६,७०,६२,०५९.५४
५८,२९,७५,७४७.०५	क. इतर शुल्क	५२,८०,४६,२१०.६०
	III. व्याज :	
७८,३३,२८०.००	अ. कुलसचिव कार्यालय	६५,३९,३५९.००
३,०६,५०,८३७.६७	ब. विभाग	३,६६,०९,३१३.३५
३५,५२,२०५.५०	IV. सेवा शुल्क	४,५४,२७०.००
	V. इतर आय/उत्पन्न :	
२,१०,८३,८२७.००	अ. कुलसचिव कार्यालय	१७,९४,३८८.००
१५,३७,९५,६७८.८१	ब. विभाग	३,४१,३०,४४८.११
२,५३,८०,०९,१९०.९१	एकूण रूपये	२,३९,३२,९७,२०४.५३

मुंबई विद्यापीठ
३१ मार्च च्या अखेरीस जमा व खर्च खाते तयार करण्याचे परिशिष्टे
परिशिष्ट '१' परीक्षा खर्च

मागील वर्ष २०१९-२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष २०२०-२०२१ रूपये
परीक्षा खर्च		
१६,३३,०७,०२२.०८	१. मानधन	(-) २०,७९,३९९.४४
८,४७,५०,५२१.००	२. पर्यवेक्षण व पुरक सेवा	३,५२,६४,१६६.००
९४,०६,६७७.००	३. प्रवास भत्ता	(-) २,८९,२४९.००
२,३४,३७,५१५.००	४. सेवा	३५,२९,०६४.००
१२,१०,०४९.००	५. दुरूस्ती व परिरक्षण	१०,९०,६५५.००
२,०८,४९४.००	६. इमारत दुरूस्ती व परिरक्षण	४,९४,९२१.००
१२,३५,५३५.००	७. संगणकीय सुविधा	५,३९,३५०.००
९१,६१,११८.००	८. वाहतुक	२६,४०,९९०.००
१,१७,८३,१९३.००	९. मुद्रण, लेखन सामुग्री आणि टपाल	७७,८३,८२६.००
९,०१,२२,५७४.००	१०. उत्तरपत्रिका आणि प्रश्नपत्रिका	१,८८,४९,९६०.००
९,४४,६५१.००	११. उपभोग्य वस्तु आणि रसायने	(-) १०,२४३.००
२,१३,००,४५४.००	१२. विमा आणि कर	३,४३,६०५.००
४५,९३,०१३.६२	१३. संकीर्ण	१,०९,९५,७६०.२९
४२,१४,६०,८१६.७०	एकूण रूपये	७,९०,९५,७६०.२९

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट '२' विद्यापीठ इमारती व उद्यान यांचे परिरक्षणावरील खर्च

मागील वर्ष २०१९-२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष २०२०-२०२१ रूपये
	A. कुलसचिव कार्यालय :	
	१. विद्यापीठ इमारती :	
०.००	(i) व्यावसायिक आकार	०.००
०.००	(ii) किरकोळ फेरफारीसह दुरुस्ती	०.००
०.००	(iii) पलिका कर आणि विमा	०.००
	२. विद्यापीठ उद्याने :	
०.००	(i) हत्यारे/अवजारे	०.००
०.००	(iii) दुरुस्ती आणि परिरक्षण	०.००
०.००	(iv) संकीर्ण (iii)आकस्मिक खर्च	०.००
०.००	(v) सेवा	०.००
०.००	एकूण रूपये	०.००

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट '३' इतर खर्च

(i) कुलसचिव कार्यालय

मागील वर्ष २०१९-२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष २०२०-२०२१ रूपये
५८,४७,७५३.००	व्यावसायिक कर	२१,१०,३६६.००
१,२२,२८,९९२.००	प्रवास भत्ता	(-)३८,९९९.००
२,५२,२५,१८४.००	सेवा	२,०१,१८,१६३.२६
६१,३४,४०८.००	दुरूस्ती आणि परिरक्षण	४०,३८,२७९.००
१,५७,७७,१९१.००	इमारत दुरूस्ती	३,३१,३०,७७९.००
५,७७,३०८.००	संगणकीय सुविधा	५,१६,६६३.००
१३,०६२.००	प्रशिक्षण सुविधा	१,५९,१७०.००
०.००	वाहतुक	०.००
३१,४५,०२५.००	जाहिराती	१७,३०,२८८.००
१,२३,१४,३९०.५०	मुद्रण, लेखन सामुग्री, कागद आणि टपाल	५८,६५,००६.२०
१८,८७,२१८.००	भांडार साहित्य	१२,०३,४२७.००
१,६५,६१,९१६.००	विमा व कर	४,७९,६८,०२४.००
१,९७,८४,१५९.००	पदव्युत्तर शिष्यवृत्ती आणि फेलोशिप इ.	६३,९५,३३३.००
१७,२२,२४३.००	शिबिरे, चर्चासत्रे	६,१०,६७८.००
६,१६,५३६.००	ग्रंथालय	६५,१२३.००
१६,७९,६३८.००	प्रकाशने	११,७२,१२१.००
३,७१,७०८.००	सभासदत्व आणि वर्गणी	२,९८,२५५.८२
३,००,६०,५९३.२३	संकीर्ण खर्च	१,४३,६७,६७६.६०
०.००	बँक शुल्क	९,८५५.००
०.००	कागदाचा साठा आणि इतर लिहिलेले	०.००
४,८५,२१३.६२	अधिक : ३१ मार्च, २०१९ चा कागद आणि इतरचा प्रारंभिक संचय	(-)४,८५,२१३.६२
१५,४४,३२,५३८.३५		१४,०२,०५,४२२.६०
(-)४,८५,२१३.६२	वजा: ३१ मार्च, २०२० चा कागद आणि इतरचा अखेरीचा संचय	(-)४,८५,२१३.६२
१५,३९,४७,३२४.७३	एकूण रूपये	१३,९७,२०,२०८.९८

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट '४' इतर खर्च

(ii) विद्यापीठ विभाग:

मागील वर्ष २०१९-२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष २०२०-२०२१ रूपये
३,०२,३८९.००	व्यावसायिक कर	३,१९,५८,२१०.००
६,५९,७४३.००	प्रवास भत्ता	२,८०,७०७.००
४,१६,७६,६९७.००	सेवा	१,६६,०४,८६८.००
९६,९४,८६३.००	दुरूस्ती आणि परिरक्षण	५१,९७,८६४.००
१३,८४,२५०.००	इमारत दुरूस्ती	७७,२७,९४२.००
८,४०,८५५.००	संगणकीय सुविधा	१९,४६,५७७.००
६,४६,५२५.००	प्रशिक्षण सुविधा	२,३७,५४५.००
६,९०,६३५.००	वाहतुक	२,५७,३२१.००
५१,०२,९०४.००	जाहिराती	४३,२१,४२१.००
२,२८,८६,४३१.१७	मुद्रण, लेखन सामुग्री, कागद आणि टपाल	१,०८,७०,१०५.००
४४,९९०.००	उत्तरपत्रिका आणि प्रश्नपत्रिका	३५,३०,१४२.००
७९,४०,८८९.००	भांडार साहित्य	(-) ८,९३६.००
२८,७९,३०४.००	विमा व कर	४,६०,९९५.००
६,२०,१५,०६६.००	पदव्युत्तर शिष्यवृत्ती आणि फेलोशिप इ.	३,९६,३८,७९१.४०
५५,०४,९८५.००	शिबिरे, चर्चासत्रे इ.	३९,८७,४१०.००
७,८९,४६,५९०.००	ग्रंथालय	४,१९,२०,१७२.००
५,७०,१७६.००	प्रकाशने	६६,९६३.००
८१,४९०.००	सभासदत्व आणि वर्गणी	(-)१०,७८७.००
१,९१,४२,०८८.८३	संकीर्ण खर्च	१,४७,८७,८६२.५७
५८,१७३.००	बँक चार्जेस्	११,१५८.३८
०.००	इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी टीटीएमएल, टीईएल, एमटीएनएल	०.००
०.००	सल्लाविषयक सेवा	२६,८९९.०४
७६,८०,७९८.००	दुर व मुक्त अध्ययन संस्था/परीक्षा यातून विद्यापीठ हिस्सा	८३,३९,८३८.००
४५,८५,५५३.००	स्थायीदान निधी	६,४६,६०६.००
२७,३३,३५,३९५.००	एकूण रूपये	१९,२७,९९,६७४.३९

मुंबई विद्यापीठ
३१ मार्च रोजीचा ताळेबंद बनविण्याचे
परिशिष्ट 'अ' इतर निधी

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष ३१.०३.२०२१ रूपये
१२,१६,०५,६१०.७५	आकस्मिक निधी	१२,३६,३१,५५८.३५
२,२१,५४,९००.००	कर्मचारी कल्याण निधी	२,२१,५४,९००.००
६,९०,६०,७७४.१९	राखीव निधी	६,८२,९९,६७४.१९
७,१५,८३,०५८.८३	विकास निधी	७,१५,८३,०५८.८३
२१,४९,५०,१०१.००	कर्मचारी गृह बांधणी निधी	२१,४९,५०,१०१.००
४९,९३,५४,४४४.७७	एकूण रूपये	५०,०६,१९,२९२.३७

मुंबई विद्यापीठ
३१ मार्च रोजीचा ताळेबंद बनविण्याचे
परिशिष्ट 'ब' विशेष हेतुसाठी निधी

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष ३१.०३.२०२१ रूपये
	घसारा निधी :	
२४,९९,६१,४६२.४५	(1) विद्यापीठ अनुदान खाते	२४,३४,३५,०४३.०५
१९,४०,६८६.५१	(2) शासकीय अनुदान खाते	२०,६८,३९३.३५
	विश्वस्त निधी	
९२,२८,४६,८२२.८०	(1) कुलसचिव कार्यालय	१,००,८०,८७,४४३.९७
२०,८४,५०,५४५.३३	(2) यु. आय. सी. टी.	२०,८४,५०,५४५.३३
१४,२४३.३३	(3) जे. बी. आय. एम. एस.	१४,२४३.३३
५४,०३,१६,३३६.३३	क्रीडा उपक्रम निधी	५४,६४,६५,८२५.५७
८,७०,७०,७००.५३	विद्यार्थी कल्याण व सांस्कृतिक उपक्रम निधी	८,२८,९८,२२०.९९
१५,३५,२५,०४३.१९	कुलगुरू निधी	१५,९५,३९,६२५.३९
१८,३३,६२,७५४.८२	बुडीत निधी	१८,८२,८१,३८९.८२
	सर फिरोजशाहा मेहता १५० जयंती उत्सव समिती निधी	३,६८,५५,३५२.००
९,५६,४४,९८५.००	हेरिटेज बिल्डिंग निधी	११,७९,३८,४२९.००
९,२९,३४,५५३.६०	आपातकालीन सहायता निधी	९,३१,२६,१८८.६०
११,९९,१८,६९५.४४	नविन परिसर विकास निधी	१२,२७,३१,८६२.६४
५,५८,५९,३४०.११	आरबीआय प्रोफेशनल चेअर इन मॉनेटरी	५,५३,७४,९३८.३६
५,११,९७,२८८.३६	आरबीआय प्रोफेशनल चेअर इन पॉलीटिकल इकॉनॉमी	५,२१,६९,०५०.९६
२,७९,९८,९८,८०९.८०	एकूण रूपये	२,९२,७४,३५,५५२.३६

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट 'क' वेतन अनुदानाव्यतिरिक्त वापरलेले अनुदान/शिष्यवृत्ती

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष ३१.०३.२०२१ रूपये
४५,४७,६१,४०१.६०	अनुदान निधी -I (कुलसचिव कार्यालय)	५१,४१,५४,०९८.८८
८७,५३,४७३.६८	अनुदान निधी (यु.डी.सी.टी.)	८७,५३,४७३.६८
३६,४७२.४२	अनुदान निधी (ज.ब.व्य.शि.संस्था)	३६,४७२.४२
२,६१,८०,०४८.०१	अनुदान निधी (इतर स्रोत)	२,६३,९०,९८०.३०
(-)३,४६,३५,७३४.६५	अनुदान निधी (संकीर्ण योजना)	(-)५,५९,२२,८२५.६५
२३,६७,६६०.००	अनुदान निधी (कॅनरा -)	२३,६७,६६०.००
५१,१५,११०.९३	राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (रूसा)	४,४२,९६,६६२.९३
१०,२८,३०६.००	एमएसईपीपी सीएस - VI- (खाते नं. ३८३३८४९०८३०)	८,२४,२९१.००
४,२९,५०,२७४.८७	शिष्यवृत्ती आणि संशोधन योजना	४,२९,५०,२७४.८७
५०,६५,५७,०१२.८६	एकूण रूपये	५८,३८,५१,०८८.४३

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट 'ड' इतर दायित्व

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष ३१.०३.२०२१ रूपये
	(A) सर्वसाधारण निधी - I	
४२,६९,८८,३६३.४०	सर्वसाधारण निधी - I (कु.का./ज.ब.व्य.शि.सं./ग्रंथालय/परीक्षा)	४२,६९,७२,३६३.४०
२७,४५,४५,५९२.५४	सर्वसाधारण निधी - II (इलाहाबाद बँक)	२७,४२,६८,३४२.५४
७३,७६,१६१.४७	सर्वसाधारण निधी - II (यु.डी.सी.टी.)	७३,७६,१६१.४७
	(B) इतर निधी:	
	अनुदान निधी - I (कुलसचिव कार्यालय)	
(-)६,३१,३९२.५०	(१) अंगीकृत खर्च	(-)६,३१,३९२.५०
२२,५५५.००	(२) रिटेशन मनी/डीपॉझिट अंकाऊट	२२,५५५.००
०.००	(३) तात्पुरते खाते	०.००
३८,६१,६५,०५४.९८	(४) गुंतवणुकीवरील व्याज	४२,०५,०७,६९५.२०
०.००	(५) इतर दायित्व	०.००
४२,६०३.२७	अनुदान निधी (एम.,च.आर.डी.)	४२,६०३.२७
२७,७१,५५४.५७	अनुदान निधी - I (यु.डी.सी.टी.)	२७,७१,५५४.५७
४६०.५९	अनुदान निधी (ज.ब.व्य.शि.संस्था)	४६०.५९
२९,५२,६०१.०८	अनुदान निधी - II (इतर स्रोत)	२९,५२,६०१.०८
२,२१,२६,९४५.१६	अनुदान निधी (संकीर्ण योजना)	२,२१,२६,९४५.१६
४८,२९,००९.००	अनुदान निधी (कॅनरा बँक)	४८,२९,००९.००
२,३१,७५,२४१.८१	शिष्यवृत्ती आणि संशोधन योजना	२,३१,७५,२४१.८१
६,७५,४६,४८५.३८	तात्पुरते आणि ठेव खाते	६,९१,४५,७६२.५६
१३,४१,७५३.००	ग्रंथालय ठेव (ज.ने.ग्रंथालय)	१४,०५,३६७.००
१५,३६,५००.००	ग्रंथालय ठेव (यु.डी.सी.टी.)	१५,३६,५००.००
१,१३८.१६	विश्वस्त निधी (ज.ब.व्य.शि.संस्था)	१,१३८.१६
६८,५९१.००	क्रीडा निधी	६८,५९१.००
६६,००,७७१.५०	विद्यार्थी कल्याण आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम निधी	६६,००,७७१.५०
३,०८,९१,७९५.१८	कर्मचारी कल्याण निधी	३,१९,६५,०१४.१८
२,६७,१७९.८१	विश्वस्त निधी (कुलसचिव कार्यालय)	२,३३,९५,३०२.०३
९५,२९५.७१	विश्वस्त निधी (यु.डी.सी.टी.)	९५,२९५.७१
४१,१३,०२९.००	तारण धन ठेव(विभाग)	४५,०१,९५४.००
३०,३९,७६,१६७.२७	विकास निधी	३१,७८,००,९१७.४७
१३,३१,९३,५०६.७४	राखीव निधी	१४,५०,३८,८१४.७४
१९,५५,९१७.००	कुलगुरू निधी	४५,५६,७५७.००
१९,३५,०४१.००	घसारा निधी (विद्यापीठ अनुदान)	१९,३५,०४१.००
२३,१४,३९,७३३.२९	कर्मचारी गृह निधी	२५,०६,२७,४४४.४९
७,५४,१४,८५७.२३	हेरिटेज इमारत निधी	६,०७,६८,७६६.२३
१,२५,२९,३९२.९०	सर फिरोजशहा मेहता 150 वी जयंती समिती निधी	१,२५,३२,७१४.१०
७,८६,५४,६५३.७४	आपत्तकालीन सहायता निधी	७,३८,२०,६५८.९४
०.००	आर. बी. आय. पोलिटिकल	०.००
७५,१८,४०५.३०	राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (रूसा)	८३,४३,३१४.३०
१४,४००.०६	एमएसईपीपी सीएस - VI- (खाते नं. ३८३३८४९०८३०)	४०,००२.०६
११,१८९.००	अनुदान निधी- I - कॅनरा बँक (खाते नं.०२३९१०१११३४२६)	०.००
५८,९४,२५१.७६	तात्पुरते	५८,९४,२५१.७६
२,११,५३,६४,८०४.४०	एकूण रूपये	२,२०,४५,८९,५१८.८२

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट 'इ' अचल मालमत्ता

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष ३१.०३.२०२१ रूपये
	(अ) जमीन आणि इमारत	
७०,२३,९५८.१९	कलिना परिसरातील जमीन जमीनीची किंमत	७०,२३,९५८.१९
	इमारती	
१,४८,१४,६४,४९५.१४	(अ) फोर्ट परिसर	१,४९,७४,८६,७८५.१४
१३,३८,६३,६६५.१९	(ब) रसायन तंत्रशास्त्र विभाग	१३,३८,६३,६६५.१९
२,२२,९५,३५,०९३.६१	(क) विद्यानगरी	२,२५,७६,७३,९३९.६१
३,८४,४८,६३,२५३.९४	एकूण (अ)	३,८८,९०,२४,३८९.९४
	(ब) साधनसामुग्री आणि फर्निचर	
६९,१४,२३,९५७.१६	(i) फोर्ट परिसर	६९,३२,२३,०४१.१६
१९,२०,९९,२५०.१९	(ii) रसायन तंत्रशास्त्र विभाग	१९,२०,९९,२५०.१९
१,१०,११,२०,५३०.३१	(iii) विद्यानगरी	१,११,५९,५३,८०२.३१
१,९८,४६,४३,७३७.६६	एकूण (ब)	२,००,१२,७६,०९३.६६
	(क) यंत्रे	
२,९१,२९,९९२.४६	(i) फोर्ट परिसर	२,९५,००,९३६.४६
४,८७,०९,२३६.७०	(ii) रसायन तंत्रशास्त्र विभाग	४,८७,०९,२३६.७०
५,०२,८५,२६९.९१	(iii) विद्यानगरी	५,०२,४८,६६६.९१
१२,८१,२४,४९९.०७	एकूण (क)	१२,८४,५८,८४०.०७
	(ड) वाहने	
१,९७,८४,२३६.२६	(१) कुलसचिव कार्यालय	१,९७,८४,२३६.२६
५७,१५,६४१.४८	(२) परीक्षा विभाग	५७,१५,६४१.४८
२,५४,९९,८७७.७४	एकूण (ड)	२,५४,९९,८७७.७४
	(इ) पुस्तके	
९,६९,४६,३६५.५०	(१) कुलसचिव कार्यालय	९,७५,६३,०६९.५०
७४,४८,१११.४२	(२) रसायन तंत्रशास्त्र विभाग	७४,४८,१११.४२
१९,५२,६३,२२५.८९	(३) विद्यानगरी	२०,१८,६६,४०२.८९
२९,९६,५७,७०२.८१	एकूण (इ)	३०,६८,७७,५८३.८१
६,२८,९८,१३,०२९.४१	एकूण (अ+ब+क+ड+इ) रूपये	६,३५,८१,६०,७४३.४१

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट 'फ' ३१ मार्च चे गुंतवणुकीचे विवरण

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये	तपशील	बँकेतील मुदत ठेव रूपये	सुरक्षा इ. रूपये	एकूण ३१.०३.२०२१ रूपये
(अ) सर्वसाधारण निधी				
३७,००,०००.००	सर्वसाधारण निधी	०.००	३७,००,०००.००	३७,००,०००.००
१,३७,२२,५३,९१२.००	सर्वसाधारण निधी (ज.ब.व्य.शि.सं./ग.व्य.शि.सं./अ.दि.मो.व्य.शि.सं.)	१,२४,७६,७८,४८५.००	.....	१,२४,७६,७८,४८५.००
१,३७,५९,५३,९१२.००	एकूण (अ) रूपये	१,२४,७६,७८,४८५.००	३७,००,०००.००	१,२५,१३,७८,४८५.००
(ब) इतर निधी				
१५,७१,००,०००.००	घसारा निधी (विद्यापीठ अनुदान)	१५,७३,००,०००.००	.....	१५,७३,००,०००.००
१९,२०,०००.००	घसारा निधी (राज्य शासकीय अनुदान)	२०,४५,०००.००	.....	२०,४५,०००.००
८०,००,००,०००.००	अनुदान निधी -I (कुलसचिव कार्यालय)	९८,८९,१४,११९.००	.....	९८,८९,१४,११९.००
०.००	अनुदान निधी - II (संकीर्ण योजना)	०.००	.....	०.००
५,९५,००,०००.००	शिष्यवृत्ती आणि संशोधन योजना(यु.डी.सी.टी.)	५,९५,००,०००.००	.....	५,९५,००,०००.००
१,४०,०००.००	तात्पुरते आणि ठेव खाते	१,०२,३१,०२४.५८	.....	१,०२,३१,०२४.५८
३८,९२,७७,२३२.००	विश्वस्त निधी (कुलसचिव कार्यालय)	५८,१९,६०,२९१.००	२२,३३५.००	५८,१९,८२,६२६.००
२०,९०,३१,३२७.४९	विश्वस्त निधी (यु.डी.सी.टी.)	२०,९०,३१,३२७.४९	.....	२०,९०,३१,३२७.४९
२१,४५,००,०००.००	क्रीडा निधी	४२,१०,०१,०००.००	.....	४२,१०,०१,०००.००
३,९०,००,०००.००	विद्यार्थी कल्याण आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम निधी	४,००,००,०००.००	.....	४,००,००,०००.००
१०,८१,००,००१.००	कुलगुरू निधी	१३,०५,००,००१.००	.....	१३,०५,००,००१.००
५,८१,९५,०००.००	आकस्मिक निधी	५,१०,०१,०००.००	.....	५,१०,०१,०००.००
२,५०,००,०००.००	कर्मचारी कल्याण निधी	२,५०,००,०००.००	.....	२,५०,००,०००.००
१७,६०,००,०००.००	राखीव निधी	१५,०५,००,०००.००	.....	१५,०५,००,०००.००
२५,५३,८०,०००.००	विकास निधी	२३२४,६५,०००.००	.....	२३,२४,६५,०००.००
२९,८०,३८,६१०.००	कर्मचारी गृह निधी	१२,०५,३८,६१०.००	.....	१२,०५,३८,६१०.००
१३,६०,०००.००	ग्रंथालय ठेव (यु.डी.सी.टी.)	१३,६०,०००.००	.....	१३,६०,०००.००
२५,००,०००.००	अनुदान निधी(एम.एच.आर.डी./यु.डी.सी.टी.)	२५,००,०००.००	.....	२५,००,०००.००
१०,००,०००.००	विद्यापीठ ग्रंथालय (ग्रंथालय ठेव)	०.००	.....	०.००
९,७७,३५,०००.००	बुडीत निधी	१६,१६,४०,०००.००	.....	१६,१६,४०,०००.००
४,५०,०००.००	सर फिरोजशहा मेहता १५० वी जयंती उत्सव समिती निधी	४,५०,०००.००	.....	४,५०,०००.००
९,०९,००,०५८.००	हेरिटेज इमारत निधी	१३,३७,२१,०५८.००	.....	१३,३७,२१,०५८.००
४,९४,५०,०००.००	आपत्तकालीन सहायता निधी	१३,३१,२१,०५८.००	.....	१३,३१,२१,०५८.००
०.००	अनुदान निधी -I (कु.का)(कॅनरा बँक)	०.००	०.००	०.००
०.००	अनुदान निधी -I(ऑदर सोर्स)	०.००	.....	०.००
४,३८,००,०००.००	नविन परिसर विकास निधी	४,७२,५०,०००.००	.....	४,७२,५०,०००.००
४,०२,२३,२९२.७८	आर. बी. आय. मॉनेटरी	६५,००,०००.००	४,५३,६५,७७२.०८	५,१८,६५,७७२.०८
२,४४,४८,६६३.३३	आर. बी. आय. पोलिटिकल	३०,००,०००.००	४,०१,५९,५६०.९२	४,३१,५९,५६०.९२
३,१६,३०,४९,१८४.६०	एकूण (ब) रूपये	३,६४,९५,६४,४३१.०७	८,५५,४७,६६८.००	३,७३,५१,१२,०९९.०७
४,५३,९०,०३,०९६.६०	एकूण (अ+ब) रूपये	४,८९,७२,४२,९१६.०७	८,९२,४७,६६८.००	४,९८,६४,९०,५८४.०७

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट 'ग' अग्रिम, ठेव आणि येणे

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष ३१.०३.२०२१ रूपये
	(अ) अग्रिम आणि ठेव	
५६,०२,८८,८६६.००	सर्वसाधारण निधी - I	५७,५४,५०,७९०.००
५३,२८,२३,८१२.६०	सर्वसाधारण निधी - II (इलाहाबाद बँक)	५२,८५,५८,५९६.६०
८१,१९,०१४.७२	सर्वसाधारण निधी - II (यु.डी.सी.टी.)	८१,१९,०१४.७२
२,३९,०३८.००	घसारा निधी विद्यापीठ अनुदान खाते	२,३९,०३८.००
(-)३,८६,९८,२४५.८१	अनुदान निधी - I (कुलसचिव कार्यालय)	(-)७,८५,६२,८२७.८१
३,३०,६४७.८६	अनुदान निधी (यु.डी.सी.टी.)	३,३०,६४७.८६
३,२६,१४४.००	अनुदान निधी (एम्.एच्.आर.डी.)	३,२६,१४४.००
३६,९३३.०१	अनुदान निधी (जे.बी.आय.एम्.एस्.)	३६,९३३.०१
(-)३९,६६५.००	अनुदान निधी (संकीर्ण योजना)	(-)३९,६६५.००
८४,२३४.००	शिष्यवृत्ती आणि संशोधन योजना	८४,२३४.००
(-)४९,२५३.७१	विश्वस्त निधी (कुलसचिव कार्यालय)	१,६९,००८.००
९,२३,१९२.८०	विश्वस्त निधी (यु.डी.सी.टी.)	९,२३,१९२.८०
१५,३८१.४९	विश्वस्त निधी (ज.ब.व्य.शि.संस्था)	१५,३८१.४९
१,४७,७७,८५३.५०	विद्यार्थी कल्याण आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम निधी	१,१९,७१,४६३.५०
१,४७,९७,६४२.००	कर्मचारी कल्याण निधी	२,७३,०६,१४२.००
७,६०,०९,८७५.३५	कर्मचारी गृह निधी	७,२५,००,४९२.३५
१,१८,०२,२३०.००	कुलगुरू निधी	१,१९,५७,२३०.००
३,२८,४००.००	राखीव निधी	३,२८,४००.००
८,००,०००.००	नविन परिसर विकास निधी	८,००,०००.००
०.००	अनुदान निधी (ऑदर सोर्स)	०.००
४६,३१,४८१.०८	क्रीडा कार्यक्रम निधी	८,०३,८६६.०८
२,५८,६११.००	विकास निधी	२,५८,६११.००
०.००	बँक ऑफ बडोदा (इतर शुल्क)	०.००
	(ब) अनुदान (प्राप्त)	
०.००	अनुदान निधी (संकीर्ण योजना)	०.००
२१,०१,१०२.१५	शिष्यवृत्ती आणि संशोधन योजना	२१,०१,१०२.१५
०.००	अनुदान निधी (कुलसचिव कार्यालय)	०.००
९,९४,७३,७९७.३७	अनुदान निधी (यु.डी.सी.टी.)	९,९४,७३,७९७.३७
१,२८,९३,८१,०९२.४१	एकूण रूपये	१,२६,३१,५१,५९२.१२

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट 'ह'

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये	तपशील	चालू वर्ष ३१.०३.२०२१ रूपये
३२,५७,२८,५१६.५६	(अ) सर्वसाधारण निधी:	७७,५७,४८,६६६.८२
	(ब) इतर निधी:	
९,२५,९०,२९४.४५	घसारा निधी (विद्यापीठ अनुदान)	९,७७,९८,९१६.०५
२०,६८६.५१	घसारा निधी (राज्य शासकीय अनुदान)	२३,३९३.३५
१६,७८,८८,६४४.५९	अनुदान निधी (कुलसचिव कार्यालय)	९,५२,१७,८४९.५९
५९,३५,५५८.३०	अनुदान निधी (ऑदर सोर्स)	६७,५८,८१७.४८
२,४१,८५,९६१.५४	अनुदान निधी -II (एस्.बी.आय्.) संकिर्ण	७१,७८,२३५.०२
०.००	अनुदान निधी (पी.एल्.खाते) आर.बी.आय.	०.००
७,१०,९०,३०८.९७	तात्पुरते आणि ठेव खाते	५,३६,८९,५८६.१५
४८,५८,२४,५९०.९५	विश्वस्त निधी (कुलसचिव कार्यालय)	३७,७२,५२,८५४.०९
२०,४०,१२,७०४.६५	क्रीडा निधी	७३,२५,६९७.८९
४,४५,५५,८४४.५३	विद्यार्थी कल्याण आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम निधी	४,२३,७२,५५१.९९
३,४७,५८,५३९.१९	कुलगुरु निधी	२,०९,१८,९६१.३९
२,८२,११,६१०.७५	आकस्मिक निधी	३,७४,३१,५०९.३५
१,५७,४७,७५३.१८	कर्मचारी कल्याण निधी	४२,१२,४७२.१८
(-)२,५४,२५,८८०.९३	राखीव निधी	६,२०,१०,०८८.९३
१६,३७,९३६.७३	विकास निधी	१,८३,७७,६८६.९३
७,२३,५४,२४८.९४	कर्मचारी गृह निधी	७,२५,५१,३४३.१४
३,४१,७५३.००	विद्यापीठ ग्रंथालय (ग्रंथालय ठेव)	११,८६,७६७.००
८,५६,२७,७५४.८२	बुडीत निधी	२,६६,४१,३८९.८२
२४,३४४.२३	सर फिरोजशहा मेहता १५० वी जयंती उत्सव	२७,६६५.४३
	समिती निधी	
८,०१,५९,७८४.२३	हेरिटेज इमारत निधी	४,४९,८५,१३७.२३
१,१२,१३,१५६.००	अनुदान निधी -I (कॅनरा बँक खाते क्र. २१९४१)	१,०५,२२,७६४.००
३९,८९,७२१.००	तारण धन ठेव खाते (विभाग)	४१,२३,१०३.००
१०,४७,१२,९३४.३४	आपत्तकालीन सहायता निधी	३,६३,६४,५७४.५४
९,४५,९३५.४४	नविन परिसर विकास निधी	३,०९,१०२.६४
१,५६,३६,०४७.३३	आर. बी. आय. मॉनेटरी	३५,०९,१६६.२८
२,६७,४८,६२५.०३	आर. बी. आय. पोलिटिकल	९०,०९,४९०.०४
१,२६,७३,९५७.२३	राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (रुसा)	५,२६,८०,४१८.२३
१०,४२,७०६.०६	एमएसईपीपी सीएस - VI- (खाते नं. ३८३३८४९०८३०)	७,७६,२९३.०६
६,११,१८९.००	अनुदान निधी-I - कॅनरा बँक (खाते नं.०२३९१०१११३४२६)	६८,०७,०१९.००
७५,५०,१४४.१०	इतर शुल्क - बँक ऑफ बडोदा	८२,९४,१६५.१०
६९,११,१८२.०१	एच डी एफ सी बँक	२२,८७,४८,६३१.५१
१,९५,८१,५८,३१५.५९	एकूण रूपये	१,३३,७२,०५,६५०.४१

मुंबई विद्यापीठ
परिशिष्ट 'आय' ३१ मार्च रोजी बिगर महसुली खाते

मागील वर्ष ३१.०३.२०२० रूपये		तपशील	चालू वर्ष ३१.०३.२०२१ रूपये	
खर्च रूपये	जमा रूपये		खर्च रूपये	जमा रूपये
(A) सामान्य निधी व्यतिरिक्त इतर देय रक्कम				
१,१८,०८,८१७.९७	.....	अनुदान निधी - I (कुलसचिव कार्यालय)	१२,९१,६५,४१३.४७	.....
.....	१,४२,६५,६६५.१६	अनुदान निधी (यु.डी.सी.टी.)	.....	१,४२,६५,६६५.१६
.....	४,५८,४७,०१३.३३	अनुदान निधी (संकीर्ण योजना)	.....	५,०१,२६,३७७.८१
.....	५६,६४,३४२.०८	अनुदान निधी - II (ऑदर सोर्स)	.....	६२,७६,६१२.९७
.....	.....	अनुदान निधी (आर.बी.आय.)	.....	.....
.....	.....	शिष्यवृत्ती आणि संशोधन योजना	३,०९,१८०.८३	.....
५२,२५,१५१.८३	.....	तात्पुरते आणि ठेव खाते	५२,२५,१५१.८३	.....
४८,४०,७६८.७०	.....	विश्वस्त निधी (कुलसचिव कार्यालय)	२,८८,५७,५९३.२४	.....
०.००	.....	विश्वस्त निधी (यु.डी.सी.टी.)	५२,०३,२०४.१५	.....
११,४४,२८,५९०.००	.....	क्रोडा निधी	११,४४,५४,२४२.००	.....
.....	५३,००,४१४.००	विद्यार्थी कल्याण आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम निधी	.....	५१,८८,२१०.००
१०,४९,८६,७२८.१९	.....	विकास निधी	१२,४९,८६,७२८.१९	.....
.....	.....	विद्यापीठ ग्रंथालय (ग्रंथालय ठेव)	२,१८,६००.००	.....
६,९२,९५०.००	.....	कुलगुरू निधी	८,२०,१९०.००	.....
.....	.....	अनुदान निधी -I	.....	.....
.....	२६,१६,१८४.००	(कॅनरा बँक खाते क्र. २१९४२)	.....	१९,२५,७९२.००
.....	.....	अनुदान निधी -II	.....	.....
.....	६,११,१८९.००	(कॅनरा बँक खाते क्र. २१९४२)	.....	६८,०७,०१९.००
.....	.....	ग्रंथालय ठेव (यु.डी.सी.टी.)	.....	५,०३१.००
५,००,०००.००	.....	राखीव निधी	५,००,०००.००	.....
.....	२५,७३,७२७.००	आपातकालीन सहायता निधी	.....	२५,७३,७२७.००
.....	२४,९८,७००.००	कर्मचारी कल्याण निधी	.....	२४,९८,७००.००
.....	१२,९००.००	कर्मचारी गृह निधी	१९,९९,८७,१००.००	.....
१,२३,३०८.००	.....	तारण धन ठेव खाते (विभाग)	३,७८,८५१.००	.....
७,४३,७२,७६०.००	.....	नविन परिसर विकास निधी	७,४३,७२,७६०.००	.....
३,५१,९९,०००.००	.....	आकस्मिक निधी	३,५१,९९,०००.००	.....
०.००	.....	घसारा निधी (सरकारी अनुदान)	०.००	.....
३२,१३०.००	०.००	घसारा निधी (विद्यापीठ अनुदान)	३२,१३०.००	०.००
०.००	४२,५३४.००	राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (रसा)	०.००	४२,५३४.००
.....	.....	एमएसईपीपी सीएस - VI- (खाते नं. ३८३३८४९०८	८८,०००.००	.....
७६,५२,०६,९१६.००	०.००	एच डी एफ सी बँक	१,१९,०२,०६,९१६.००	०.००
२,७५,००,०००.००	०.००	इतर शुल्क - बँक ऑफ बडोदा	३,००,१४,२७०.००	०.००
१,२२,४९,१७,१२०.६९	७,९४,३२,६६९.२७	एकूण (अ) रूपये	१,९४,००,१९,३७९.७१	८,९७,०९,६६९.६४
(B) देय रक्कम/ सामान्य निधीद्वारे				
४२,७१,०९,९६१.१५	.....	सर्वसाधारण निधी (कुलसचिव कार्यालय/परीक्षा)	.....	(-)१९,५७,८०,९८४.५१
४५,८१,४९,३३६.८६	.....	सर्वसाधारण निधी (बँक ऑफ बडोदा-ग्रंथालय/ दु.शि.संस्था/ज.ब.व्य.शि.सं.)	२६,५२,४६,४०१.२१	.....
.....	१,९६,७५,३६,११६.६८	सर्वसाधारण निधी (अ.दि.मो.व्य.शि.सं./ विभाग/जी.आय.सी.ई.डी.)	.....	२,१९,१६,१६,२७९.५४
.....	५,४६,००,०३०.८४	सर्वसाधारण निधी (यु.डी.सी.टी.)	.....	५,४६,००,०३०.८४
८८,५२,५१,२९८.०१	२,०२,२१,३६,१४७.५२	एकूण (ब) रूपये	२६,५२,४६,४०१.२१	२,०५,०४,३५,३२५.८७
२,११,०१,६८,४१८.७०	२,१०,१५,६८,८१६.७९	एकूण (अ + ब) रूपये	२,२०,५२,६५,७८०.९२	२,१४,०१,४४,९९५.५१
.....	२,११,०१,६८,४१८.७०	निव्वळ शिल्लक खर्च	.....	२,२०,५२,६५,७८०.९२
.....	२,१०,१५,६८,८१६.७९	वजा (-): निव्वळ शिल्लक जमा	.....	२,१४,०१,४४,९९५.५१
.....	(-)८५,९९,६०१.९१	निव्वळ खर्च शिल्लक रूपये	.....	(-)६,५१,२०,७८५.४१

मुंबई विद्यापीठ परिशिष्ट "जे"

३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी ताळेबंद आणि उत्पन्न आणि खर्च खात्याचा भाग असलेल्या नोंदी.

महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणे

१. लेखा परंपरा

- १.१ सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीच्या बाबतीत अपेक्षित असलेल्या सर्व व्यवहारांना मुदत ठेवींवरील व्याजासह एकत्रित तत्वावर विचारात घेऊन लेखाच्या "रोख पद्धती"च्या अनुषंगाने उत्पन्न व खर्च खाते व ताळेबंद तयार करण्यात आले आहेत. तसेच अनुदान निधी-१ (आरओ) आणि अनुदान निधी-२ (विविध योजना) अंतर्गत 'वचनबद्ध खर्च खात्याच्या' माध्यमातून आवर्ती व बिगर आवर्ती खर्च उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.
- १.२ ताळेबंदाचा भाग असलेल्या वेळापत्रकात नमूद केलेल्या निधीच्या बाबतीत उत्पन्न आणि खर्च मुंबई विद्यापीठाच्या उत्पन्न आणि खर्च खात्यात प्रचलित लेखा पद्धतीनुसार प्रतिबिंबित होत नाहीत.
- १.३ विद्यापीठाच्या अंतर्गत लेखा परीक्षण विभाग सह समन्वय युनिट तयार केलेल्या सर्वसाधारण निधीच्या अंतिम खात्यांच्या एकत्रीकरणातून उत्पन्न आणि खर्चाचा हिशेब संकलित करण्यात आला आहे.

२. संचित निधी

- २.१ अनुदान निधी-१ (आरओ) आणि अनुदान निधी-२ (विविध योजना) यांच्या बिगर आवर्ती प्राप्ती संचित निधीत जमा केल्या जातील.
- २.२ शिष्यवृत्ती आणि संशोधन योजना, ट्रस्ट निधी यू.डी.सी. आणि ग्रंथालय ठेवी यू.डी.सी. ची सुरवातीची प्राप्य शिल्लक मागील वर्षामध्ये नकळत पणे गहाळ झाली होती, ही आकडेवारी संचित निधीच्या सुरवातीची शिल्लक मध्ये समायोजित करून २०२०-२१ च्या लेखा पुस्तकांमध्ये आणली गेली आहे.

३. अचल संपत्ति

- ३.१ ताळेबंदात दर्शविलेल्या वाहनांव्यतिरिक्त इतर स्थावर मालमत्तेचे मूल्य खालीलप्रमाणे आहे:-
  - अ. मेसर्स भुडाभट्टी आणि सहकाऱ्यांच्या ०२ फेब्रुवारी १९८८ च्या मूल्यमापन अहवालानुसार ३१ डिसेंबर १९८७ रोजी निर्धारित केलेल्या प्रतिस्थापन खर्चामधून संचित अवमूल्यन वजा करून मिळविलेले मूल्य म्हणजे रास्त बाजारमूल्य. २० फेब्रुवारी १९८८ रोजी मेसर्स भुडाभट्टी आणि सहकारी यांनी प्रत्यक्ष पडताळणी केलेल्या मालमत्तेची माहिती दिली.
  - ब. दिनांक ०१ जानेवारी १९८८ नंतर केलेल्या जोडणी / संपादन / बांधकामासंदर्भात झालेला खर्च.
  - क. आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस बांधकाम सुरू असलेल्या इमारतींवर झालेला खर्च इमारतींखाली दाखविला जातो.
- ३.२ वाहनांचे मूल्य अधिग्रहण खर्च दर्शविते

४. स्थावर मालमत्तेवरील घसरण

- ४.१ वरील नो३.५ (अ) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मूल्यमापन अहवालाद्वारे समाविष्ट केलेल्या स्थावर मालमत्तेवरील अवमूल्यन ३१.१२.१९८७ पर्यंत आहे.
- ४.२ वरील नो३.५ (अ) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मूल्यमापन अहवालाद्वारे समाविष्ट केलेल्या स्थावर मालमत्तेवर त्यानंतर अवमूल्यनाची तरतूद करण्यात आलेली नाही.

५. गुंतवणूक

- ५.१ गुंतवणुकीचे खरेदी किमतीनुसार मूल्यांकन केले जाते.

६. मालसाठा

- ६.१ मालसाठ्यामध्ये शेवटच्या तारखेनुसार विद्यापीठ छापखान्यामधील कागदाचा साठा समाविष्ट आहे. अंतिम तारखेनुसार विद्यापीठ छापखाना आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण विभाग सह समन्वय घट्टिकाचे नियंत्रक यांनी त्याची योग्य पडताळणी आणि मूल्यमापन करावे.
- ६.२ रसायने, काचेची भांडी, प्रकाशन, सज्जिनरी आणि इतर दुकानांच्या खरेदीवरील खर्च खरेदीच्या वर्षात महसुली खर्च म्हणून गणला जातो

७. महसुली मान्यता

- ७.१ विद्यार्थी/महाविद्यालयांकडून मिळणारे शुल्क, बचत बँक खात्यावरील व्याज व गुंतवणुकीवरील व्याज/लाभांश यांचा हिशेब प्राप्त होताना रोख स्वरूपात केला जातो.
- ७.२ विविध निर्धीना मिळणाऱ्या व्याजाचा हिशेब उत्पन्न व खर्च खात्यात स्वतंत्रपणे केला जातो.

८. वेतन खर्च

- ८.१ सरकारी अनुदान म्हणून मिळालेल्या वेतनाचा हिशेब केला जातो आणि उत्पन्न आणि खर्च खात्यात स्वतंत्रपणे दर्शविला जातो.

९. शासकीय अनुदान

- ९.१ केंद्र सरकारच्या यूजीसी/सीएसआयआरआय इतर वित्त संस्थांचा अनुदानांचा हिशेब रोख स्वरूपात घेतला जातो.
- ९.२ भांडवली खर्चासाठी वापरल्या जाणाऱ्या प्रमाणात, वित्त संस्थांकडून मिळणारे अनुदान स्थिर मालमत्ता वेळापत्रकात दर्शविले जाते.
- ९.३ भांडवली खर्च व महसुली खर्चासाठी अनुदान देणाऱ्या संस्थांकडून मिळणाऱ्या अनुदानाबाबत अनुक्रमे संचित निधी व वापरात नसलेल्या अनुदानांतर्गत दाखविले जाते.

शेड्यूल "के"

३१ मार्च, २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी ताळेबंद आणि उत्पन्न आणि खर्च खात्याचा भाग असलेल्या नोटा.

१. अचल संपत्ति

- अ. मुंबई विद्यापीठाने स्थिर मालमत्ता नोंदवही कायम ठेवले असले तरी ते संबंधित विभागांकडून अद्ययावत केले जात नाही.
- आ. अनुदान निधी आणि विशेष प्रयोजनासाठी इतर निधीतून विद्यापीठाने अधिग्रहित केलेल्या आणि धारण केलेल्या सर्व स्थावर मालमत्ता विचारात घेतल्या गेल्या आहेत आणि स्थिर मालमत्ता वेळापत्रकात दर्शविल्या गेल्या आहेत परंतु स्थिर मालमत्तेची भौतिक पडताळणी केली गेली नाही.
- इ. रासायनिक तंत्रज्ञान संस्था (आयसी^१), पूर्वी रासायनिक तंत्रज्ञान विद्यापीठ संस्था (यूडीसी^१) म्हणून ओळखले जाणारे, सन २००८-०९ मध्ये अभिमत विद्यापीठ बनले आहे आणि त्यानुसार व्यवस्थापन आजपर्यंत मुंबई विद्यापीठाच्या ताळेबंदात समाविष्ट असलेल्या आयसी^१च्या स्थिर मालमत्ता, इतर मालमत्ता आणि दायित्वांशी संबंधित शिल्लक ताळेमेळ घालण्याच्या प्रक्रियेत आहे.
- ई. ताळेबंदात नमूद केलेल्या जमिनीचे मूल्य कलिना परिसरामधील अधिग्रहण खर्च आणि त्यावरील विकास खर्च दर्शविते.
- उ. विद्यापीठ निधी व अनुदान निधीतून बांधण्यात आलेल्या इमारतीच्या खर्चाचे इमारतींमध्ये वर्गीकरण करण्यात आले आहे.
- ऊ. ३१ मार्च २०२१ रोजी ताळेबंदानुसार स्थावर मालमत्तेची विशेषतः इमारतींच्या संदर्भातील शिल्लक रक्कम आणि विद्यापीठ अभियंत्याने नोंदविलेल्या मालमत्तेनुसार शिल्लक रक्कम अभिलेखांवर ठेवली गेली नाही.

२. गुंतवणूक

- अ. विद्यापीठाच्या सर्व निधी / विभाग / संस्थांकडून सहाय्यक गुंतवणूक नोंदवहीची देखभाल करण्यात आलेली नाही.
- आ. सामान्य निधीच्या गुंतवणुकीचे केंद्रीय पद्धतीने व्यवस्थापन झाले नसल्याने येथे जोडलेल्या अनुसूची "फ" मध्ये दर्शविलेल्या सामान्य निधीच्या गुंतवणुकीच्या शिल्लक रकमेचा ३१ मार्च २०२१ रोजी रजिस्ट्रार कार्यालयात ठेवलेल्या गुंतवणूक खात्यामध्ये दर्शविलेल्या शिल्लक रकमेशी मेळ घालता आला नाही.

३. अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती

- अ. अनुसूची "जी" मध्ये दर्शविलेल्या १,२६,३१,५१,५९२.१२ रुपयांच्या अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्तीमध्ये सामान्य निधी -१ (आरओ), सामान्य निधी -२ (विभाग), सामान्य निधी (परीक्षा), सामान्य निधी (जेएन ग्रंथालय), सामान्य निधी (जेबीआयएमएस), सामान्य निधी (आयडॉल), सामान्य निधी (जी.आय.सी.ई.आणि डी) आणि सामान्य निधी (ए.डी.एम.एस.) आणि विविध सामान्य निधी (ए.डी.एम.एम.एस.) यांचा समावेश आहे.
- आ. ३१ मार्च २०१५ पर्यंत संबंधित सामान्य निधीच्या सर्वसाधारण खात्यामध्ये ठेवलेल्या नियंत्रण खात्यांशी अग्रिम रकमेचा मेळ घातला गेला नाही.

- इ. सर्वसाधारण निधीच्या ठेवी, ठेवी आणि प्राप्ती यांचे शिल्लक पुढील वर्षासाठी कधीच पुढे नेले गेले नाही, म्हणूनच वर्षाच्या अखेरीस अस्थिर कर्जे निश्चित केली जाऊ शकली नाहीत आणि त्यांची जुळवाजुळव केली जाऊ शकली नाही. शिवाय, हे शिल्लक वर्षाच्या अखेरीस पुष्टीच्या अधीन असतात.
- ई. ३१ मार्च २०२१ पर्यंत सामान्य निधीच्या अॅडव्हान्स, डिपॉझिट आणि रिसिब्लेबल्ससह अनुदान आणि / किंवा शिष्यवृत्ती प्राप्तीचे डेबिट शिल्लक उपरोक्त वेळापत्रकात सूचीबद्ध केलेले नाहीत.

४. बिगर महसुली शिल्लक

- अ. या शीर्षकाखाली ३१ मार्च २०२१ पर्यंत २,२०,५२,६५,८०.९२ रुपये नावे शिल्लक आणि २,१४,०१,४४,९९५.५१ रुपये निव्वळ शिल्लक ६,५१,२०,७८५.४१ (नावे) हे आंतरविभाग / निधी / संस्थांचे निव्वळ शिल्लक दर्शविते.
- आ. शिष्यवृत्ती व संशोधन योजनेच्या सुरवातीची प्राप्य शिल्लक ३,०९,१८०.८३ रुपये, ट्रस्ट निधी यूडीसी सुरवातीची प्राप्य शिल्लक ५२,०३,२०४.१५ रुपये आणि ग्रंथालय ठेवी यूडीसी सुरवातीची शिल्लक देय ५,०३१ रुपये मागील वर्षामध्ये नकळत गहाळ झाले, ही आकडेवारी संचित निधीच्या सुरवातीची शिल्लकमध्ये त्याची निव्वळ रक्कम समायोजित करून सन २०२०-२१ च्या हिशेबपुस्तकात आणण्यात आली आहे.
- इ. वर्षाच्या अखेरीस निधी / विभाग / संस्थांच्या अंतिम खात्यांमध्ये दिसणार्या बिगर-महसुली खात्यांची शिल्लक एकमेकांशी जुळवून घेतली जात नाही ज्यामुळे उत्पन्न, खर्च, मालमत्ता आणि दायित्त्वावर त्याचा परिणाम मोजता येत नाही.
- ई. ३१ मार्च १९८८ पर्यंत विचारात न घेतलेल्या बिगर महसुली खात्यांची शिल्लक रक्कम सन १९८८-८९ पासून विचारात घेण्यात आली असून ती खालीलप्रमाणे अनुसूची "आय" मध्ये वर्गीकृत करण्यात आली आहे:-

- बँक ऑफ बडोदा, कलिना शाखेत सामान्य निधी खाते
- बँक ऑफ बडोदा खाते क्र.६०० मध्ये सामान्य निधी ग्रंथालय खाते.
- बँक ऑफ बडोदा, रिक्लेमेशन शाखेत जे.बी.आय.एम.एस.चे सामान्य निधी खाते.
- गरवारे व्यवसाय शिक्षण आणि विकास संस्था सह अलाहाबाद बँक, कलिना शाखा.

५. समीक्षाधीन वर्षामध्ये विद्यापीठाने ४०,१३,७६,९१४.०१ रुपये अधिशेष केला, जो ३९,३४,३७,०९९.०३ रुपये अतिरिक्त होता. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत ७९,३९,८१४.९८ रुपयाने जास्त झाला.
६. चालू मालमत्तेअंतर्गत दर्शविलेल्या ४,८५,२१३.६२ रुपयांच्या अंतिम मालसाठ्यामध्ये विद्यापीठ छापखाना आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण सह समन्वय घट्टिकाच्या नियंत्रकांनी वर्षाच्या अखेरीस सत्यापित आणि मूल्यांकित केलेल्या पेपर आणि इतर साठ्याचे प्रतिनिधित्व करते. मात्र, जे.बी.आय.एम.एस./आयडॉल/जी.आय.सी.ई.व डी.ए.डी.एम.आय.एफ.एम.एस व इतर परीक्षा केंद्रांवर पडून असलेल्या अभ्यास साहित्याचा/सामान्य निधीच्या (आयडॉल) अभ्यास साहित्याचा / सामग्रीचा साठा व वापरात नसलेल्या उत्तरपत्रिकांचा साठा विचारात घेण्यात आला नाही.

७. पुनर्मूल्यांकन राखीव

- अ. ३१ मार्च २०२१ रोजी या खात्यातील शिल्लक ४२,३६,३३,०७२.२८ रुपये हे महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणांच्या नोक्रमांक ३.५ (अ) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मूल्यांकन अहवालाद्वारे समाविष्ट केलेल्या स्थावर मालमत्तेचे वाजवी बाजार मूल्य आणि काही स्थावर मालमत्तेच्या संदर्भात उपलब्ध अधिग्रहण आणि / किंवा बांधकामाचा खर्च यांच्यातील एकूण फरक दर्शविते.
- आ. उपरोक्त मूल्यांकन अहवालात समाविष्ट केलेल्या स्थावर मालमत्तेचे वाजवी बाजार मूल्य स्थिर मालमत्तेच्या संदर्भात आहे, जेथे अधिग्रहण आणि / किंवा बांधकामाची किंमत उपलब्ध नाही.
८. अनुदानातून मिळविलेल्या मालमत्तेची देखभाल व खुलासा स्वतंत्रपणे करण्याची प्रक्रिया मुंबई विद्यापीठाकडून सुरू आहे. यात अनुदानातून मिळविलेल्या स्थावर मालमत्तेचा परिमाणात्मक तपशील स्वतंत्रपणे ठेवणे समाविष्ट आहे.
९. परीक्षा शुल्क, शिक्षण शुल्क, विद्यार्थी कल्याण निधी योगदान, ज्ञान संशोधन केंद्रातील पावती, ग्रंथालय शुल्क आणि दंड, अग्रिम आणि इतर पावती अपूर्ण विद्यार्थीनिहाय माहितीमुळे पुष्टी, सामंजस्य आणि परिणामी समायोजनाच्या अधीन आहेत.
१०. प्रत्येक विभाग आणि निधी आपापल्या हिशेबपुस्तकाची देखभाल करतो आणि तो फॉक्स प्रोमध्ये ठेवला जातो. असे दिसून आले आहे की काही विभाग आणि / किंवा निधी आपले हिशेब पुस्तिका हस्तचलित ठेवत आहेत. मुंबई विद्यापीठाने हिशेबाच्या पुस्तकांच्या देखभालीमध्ये एकसूत्रता आणण्याच्या प्रक्रियेत आहे.
११. उत्पन्न आणि खर्चात इमारत, फर्निचर आणि स्थापित केलेले सामान आणि उपकरणांच्या दुरुस्तीसंदर्भातील खर्च ओळखणे आणि त्याची नोंद करण्याशी संबंधित नियंत्रण बळकट करण्याच्या प्रक्रियेत व्यवस्थापन आहे.
१२. **आकस्मिक दायित्व**
प्राप्तिकर विभागाकडून मागणी, न्यायालयात प्रलंबित असलेली कायदेशीर प्रकरणे आणि इतर काही प्रकरणे असतील तर ती विद्यापीठाच्या ताळेबंदातील तळमिमाद्वारे मोजली जात नाहीत आणि उघड केली जात नाहीत.
१३. **कराधान**
विद्यापीठाचे उत्पन्न प्राप्तिकर कायदा १९६१ च्या कलम १० (२३ सी) (आब) अन्वये आयकरमुक्त आहे. त्यामुळे खात्यांमध्ये प्राप्तिकराची कोणतीही तरतूद केली जात नाही.
१४. रासायनिक तंत्रज्ञान संस्था (आयसीसी), पूर्वी रासायनिक तंत्रज्ञान विद्यापीठ संस्था (यूडीसीसी) १२ सप्टेंबर २००८ पासून "अभिमत विद्यापीठ" बनली आहे. तथापि, आयसीसीशी संबंधित खालील शिल्लक विद्यापीठाच्या ताळेबंदात प्रतिबिंबित होतात जोपर्यंत विभक्त झाल्यापासून आवश्यक लेखा नोंदी प्रलंबित आहेत:

श. क्र./ताळेबंदाचे नाव	तपशील	नावे शिल्लक रु.	जमा शिल्लक रु.
ब / विशेष प्रयोजनासाठी निधी	ट्रस्टनिधी	-	२०,८४,५०,५४५.३३
क / वापरात नसलेली शिष्यवृत्ती / वेतन अनुदानाव्यतिरिक्त इतर अनुदान	अनुदान निधी - वापरात नसलेले अनुदान	-	८७,५३,४७३.६८
क / वापरात नसलेली शिष्यवृत्ती / वेतन अनुदान वगळता इतर अनुदान	शिष्यवृत्ती व संशोधन योजना - वापरात नसलेले अनुदान	-	४,२९,५०,२७४.८७
ड / इतर दायित्वे	सामान्य निधी २ (यूडीसीसी)	-	७३,७६,१६१.४७
ड / इतर दायित्वे	अनुदान निधी-१ (यूडीसीसी)	-	२७,७१,५५४.५७
ड / इतर दायित्वे	शिष्यवृत्ती व संशोधन योजना	-	२,३१,७५,२४१.८९

ड / इतर दायित्वे	ग्रंथालय ठेवी (यूडीसी [II])	-	१५,३६,५००.००
ड / इतर दायित्वे	अनुदान निधी (एमएचआरडी)	-	४२,६०३.२७
ड / इतर दायित्वे	ट्रस्ट निधी (यूडीसी [II])	-	९५२९५.७१
ई / स्थिर मालमत्ता	इमारती - यूडीसी [I]	१३,३८,६३,६६५.१९	-
ई / स्थिर मालमत्ता	उपकरणे आणि फर्निचर	१९,२०,९९,२५०.१९	-
ई / स्थिर मालमत्ता	संयंत्र व यंत्रसामुग्री	४,८७,०९,२३६.७०	-
ई / स्थिर मालमत्ता	पुस्तके	७४,४८,१११.४२	-
एफ / गुंतवणूक	शिष्यवृत्ती व संशोधन योजना (यूडीसी [II])	५,९५,००,०००.००	-
एफ / गुंतवणूक	ट्रस्ट निधी (यूडीसी [II])	२०,९०,३१,३२७.४९	-
एफ / गुंतवणूक	ग्रंथालय ठेवी (यूडीसी [II])	१३,६०,०००.००	-
एफ / गुंतवणूक	अनुदान निधी (एम.एच.आर.डी./यू.डी.सी. [II])	२५,००,०००.००	-
जी / अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती	सामान्य निधी - आय (यू.आय.सी. [II])	८१,१९,०१४.७२	-
जी / अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती	अनुदान निधी - आय (यू.आय.सी. [II])	३,३०,६४७.८६	-
जी / अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती	अनुदान निधी - (एम.एच.आर.डी.)	३,२६,१४४.००	-
जी / अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती	शिष्यवृत्ती व संशोधन योजना (यू.आय.सी. [II])	८४,२३४.००	-
जी / अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती	ट्रस्ट निधी (यू.डी.सी. [II])	९,२३,१९२.८०	-
जी / अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती	शिष्यवृत्ती व संशोधन योजना (यू.आय.सी. [II])	२१,०१,१०२.१५,	-
जी / अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती	अनुदान निधी (यू.आय.सी. [II])	९.९४.७३.७९७.३७	-
आय / बिगर महसुली खाता	अनुदान निधी - १ (यूडीसी [II])		१,४२,६५,६६५.१६
आय / बिगर महसुली खाता	शिष्यवृत्ती व संशोधन योजना (यू.आय.सी. [II])	३.०९.१८०.८३	
आय / बिगर महसुली खाता	ट्रस्ट निधी (यू.डी.सी. [II])	५२,०३,२०४.१५	-
आय / बिगर महसुली खाता	ग्रंथालय ठेवी (यू.आय.सी. [II])	-	५,०३१.००
आय / बिगर महसुली खाता	सामान्य निधी (यू.डी.सी. [II])	-	५,४६,००,०३०.८४
	संपूर्ण	७६,५८,६९,७९५.९०	३६,४०,१७,३४६.७०
	प्राप्त करण्यायोग्य निव्वळ शिल्लक	४०,१८,५२,४४९.२०	

१७.०२.२०१० रोजी झालेल्या वित्त व लेखा समितीच्या इतिवृत्ताच्या छाननीदरम्यान मुद्दा क्रमांक २ अन्वये आयसी [II] "अभिमत विद्यापीठ" झाल्यापासून रासायनिक तंत्रज्ञान संस्था (आयसी [II]) च्या ताब्यात असलेल्या मुंबई विद्यापीठाच्या मालमत्ता आणि दायित्वांशी संबंधित सर्व आर्थिक व्यवहारांचा आढावा घेण्यासाठी एक उपसमिती स्थापन करण्याचा

निर्णय घेण्यात आला. वर नमूद केलेल्या वित्त व लेखा समितीच्या शिफारशी २२.०२.२०१० रोजी झालेल्या व्यवस्थापन परिषदेच्या बँकेत स्वीकारण्यात आल्या. २३.०६.२०१० रोजी उपसमिती स्थापन करण्यात आली व दिनांक २९.०७.१० चे पत्र डॉ. गौतम गवळी (संयोजक) यांना पाठविण्यात आले. मात्र, हा पत्र सोडविण्यासाठी उपसमितीची बँकेत आजतागायत घेण्यात आली नाही.

१५. बँक खाती बंद असल्याने जमनालाल बजाज व्यवस्थापन शिक्षण संस्थेचा (जे.बी.एम.आय.एस.) निधी निष्क्रिय पडला होता. हा निधी आवश्यक हिशेब नोंदी प्रलंबित असल्यापासून विद्यापीठाच्या ताळेबंदात प्रतिबिंबित होतो.

परिशिष्ट क्र.	तपशील	नावे शिल्लक रु.	जमा शिल्लक रु.
ब	ट्रसनिधी	-	१४,२४३.३३
क	अनुदान निधी	-	३,४७२.४२
ड	अनुदान निधी	-	४६०.५९
ड	-	-	१,१३८.१६
ग	अनुदान निधी	३६,९३३.०१	-
ग	ट्रसनिधी	१५,३८१.४९	-

पत्र क्रमांक १५ व १६ मध्ये वर नमूद केलेली अनुसूची खालीलप्रमाणे दर्शविते:

परिशिष्ट क्र.	तपशील
ब	विशेष कामांसाठी निधी
क	वापरात नसलेली शिष्यवृत्ती / अनुदान
ड	इतर दायित्व
इ	इमारती / उपकरणे आणि फर्निचर / संयंत्र व यंत्रसामुग्री / पुस्तके
फ	गुंतवणूक
ग	अग्रीम, ठेवी आणि प्राप्ती
ई	बिगर महसुली खाते

१६. निधी/विभाग/संस्था यांची उपकरणे व फर्निचर, संयंत्र व यंत्रसामुग्री यांची क्रमांकवारी करण्यात आली नाही. केलेल्या अशा मालमत्तेच्या प्रत्यक्ष पडताळणीच्या समर्थनार्थ कोणतीही नोंद ठेवली गेली नाही. संबंधित अधिकाऱ्यांनी आम्हाला कळविल्याप्रमाणे, संबंधित निधी / विभाग / संस्थांच्या वर्षअखेरीस मालमत्ता आणि मृत साठ्याची यादी ताळेबंदानुसार शिल्लक रकमेशी पुनर्मोजणीसाठी ठेवली गेली नाही. मालमत्ता प्रत्यक्ष ठेवण्याचे समर्थन करणारे आणि ती विभागप्रमुखांच्या ताब्यात असल्याचे प्रमाणपत्र अभिलेखावर आढळले नाही.

१७. मुंबई विद्यापीठाने अंतर्गत नियंत्रण प्रणालीतील काही त्रुटि ओळखल्या असून त्यासाठी अंतर्गत नियंत्रणासह विद्यापीठातील अंतर्गत नियंत्रण यंत्रणा बळकट करणे आवश्यक आहे.

१८. खाली नमूद केलेल्या "निवृत्तिपच्छात फायदे निधी" ची मालमत्ता आणि दायित्वे दोन्ही बाजूंच्या ताळेबंदात उल्लेखी म्हणून दर्शविली गेली आहेत:-

- सामान्य भविष्य निर्वाह निधी
- योगदानदायी भविष्य निर्वाह निधी

- c. उपदान निधी
- d. कर्मचारी निवृत्तीवेतनधारक आणि इतर निवृत्ती लाभ निधी
- e. परिभाषित अंशदायी निवृत्तीवेतन योजना

१९. संचित निधी खात्यातील शिल्लक रक्कम अनुदान निधी -१ (आरओ) आणि अनुदान निधी - २ (विविध योजना) च्या बिगर आवर्ती प्राप्ती आणि ३१ मार्च २०२१ रोजी मालमत्ता आणि दायित्वांच्या मूल्यातील फरक दर्शविते.
२०. निवृत्तीनंतरचे वेतन - सेवानिवृत्ती लाभ, थकबाकीचा निष्ठा इ. देयके देण्याच्या त्रुटिसंदर्भात विद्यापीठ अंतर्गत नियंत्रण यंत्रणा बळक करण्याच्या प्रक्रियेत आहे. योग्य गव्हर्नर, अग्रीम, पगारी रजा आदींचा विचार करून कर्मचाऱ्यांना देयके देण्याकरिता अंतर्गत नियंत्रण बळक करण्याची यंत्रणा राबविण्याची प्रक्रिया म्हणजे व्यवस्थापन.
२१. विद्यापीठ दुहेरी प्रवेश लेखा प्रणालीच्या आधारे आणि तत्त्वांवर हिशेब ठेवेल आणि आर्थिक वर्ष २०२१-२२ पासून महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ च्या अध्याय १२ च्या कलम १३५ (१) च्या तरतुदीचे पालन करून राज्य शासनाने विहित केलेल्या महाराष्ट्र विद्यापीठ लेखा संहितेचे पालन करून व्यापारी लेखा प्रणालीचे अनुसरण करेल.
२२. जागतिक आरोग्य संघटनेने ११ मार्च २०२० रोजी कोरोना विषाणूचा प्रादुर्भाव जागतिक महामारी म्हणून घोषित केला. परिणामी, भारत सरकारने २३ मार्च २०२० रोजी देशव्यापी लॉकडाऊन घोषित केला आणि विद्यापीठाने केंद्र आणि राज्य सरकारांनी जारी केलेल्या लॉकडाऊन च्या सूचनांचे पालन करून आपल्या सर्व विभाग / कार्यालये / उपकेंद्रांमधील कामकाज तात्पुरते स्थगित केले. त्यानुसार रोख रक्कम, मुदत ठेव, साठा आदींची प्रत्यक्ष पडताळणी केली जाते. त्याची अंमलबजावणी झाली नाही. रोख रक्कम, मुदत ठेव, साठा इत्यादींची संबंधित आकडेवारी. हिशेबाच्या पुस्तकांच्या आधारे समाविष्ट केले जातात. मागील नोंदींच्या आधारे विद्यापीठाच्या व्यवस्थापनाचे असे मत आहे की हिशेब पुस्तके आणि भौतिक पडताळणी मध्ये कोणतीही तफावत राहणार नाही.
२३. ३१.०३.२०२० पर्यंतच्या समायोजन विवरणामध्ये सामंजस्य निवेदनात उघडलेल्या बाबी आर्थिक वर्ष २०२०-२०२१ दरम्यान बदलल्या जातात, जसे की मानधन, प्रवास खर्च / भत्ते, प्रशिक्षण सुविधा, सदस्यत्व आणि योगदान, चर्चासत्रे, परिसंवाद इ. भौतिक उपभोग्य वस्तू, स्टाँडर्स आणि रसायने इ. परिणामी खर्च त्यांच्या संबंधित वेळापत्रकात उणे शिल्लक म्हणून दर्शविला जातो.
२४. मागील वर्षाच्या आकड्यांची गरज भासल्यास पुनर्चना/पुनर्चना करण्यात आली आहे.

किशोर शेठ अँड कंपनीसाठी.

चाई अकाउंट्स

एफआरएन- ११७५२६ डब्ल्यू

मुंबई विद्यापीठाच्या वतीने

किशोर म. शेठ

भागीदार

मेम ना. ०१४६०३

तारीख - ०८.०६.२०२३

स्थळ - मुंबई.

प्रा.रवींद्र कुलकर्णी

माननीय कुलगुरु

प्रा.(सीए) प्रदीप कामथेकर

वित्त व लेखा अधिकारी

स्वतंत्र लेखा परीक्षक अहवाल

वित्तीय विवरणांच्या लेखापरीक्षणाचा अहवाल

आम्ही मुंबई विद्यापीठाच्या ("द युनिव्हर्सिटी") सोबतच्या आर्थिक विवरणांचे लेखापरीक्षण केले आहे, ज्यात ३१ मार्च २०२१ पर्यंतचे ताळेबंद आणि संपलेल्या वर्षाचे उत्पन्न आणि खर्च आणि महत्त्वपूर्ण लेखा धोरणांचा सारांश आणि इतर स्पष्टीकरणात्मक माहिती (येथे "वित्तीय विवरण" म्हणून संबोधली जाते). वर नमूद केलेली वित्तीय निवेदने आणि त्यावरील आमची निरीक्षणे आपल्या अवलोकनासाठी आणि आवश्यक कृतीसाठी खाली दिली आहेत.

वित्तीय विवरणांसाठी व्यवस्थापनाची जबाबदारी

महाराष्ट्र विद्यापीठ खाते संहिता २०१२ मध्ये विहित केलेल्या सर्वसाधारण तत्त्वांनुसार हे वित्तीय विवरण तयार करण्याची जबाबदारी विद्यापीठ व्यवस्थापनाची आहे.

या जबाबदारीमध्ये विद्यापीठाच्या मालमत्तेचे रक्षण करण्यासाठी आणि फसवणूक आणि इतर अनियमितता रोखण्यासाठी आणि शोधण्यासाठी कायद्यातील तरतुदीनुसार पुरेशा लेखा नोंदी ठेवणे देखील समाविष्ट आहे; योग्य लेखा धोरणांची निवड आणि अनुप्रयोग; वाजवी आणि विवेकी असे निर्णय आणि अंदाज बांधणे; आणि पुरेशा अंतर्गत वित्तीय नियंत्रणांची रचना अंमलबजावणी आणि देखभाल, जे लेखा नोंदींची अचूकता आणि परिपूर्णता सुनिश्चित करण्यासाठी प्रभावीपणे कार्यरत होते, जे वित्तीय विवरण तयार करणे आणि सादर करणे शी संबंधित होते जे खरे आणि निष्पक्ष दृष्टीकोन देतात आणि भौतिक चुकीच्या विधानापासून मुक्त असतात, मग ते फसवणुकीमुळे किंवा त्रुटिमुळे असोत.

वित्तीय विवरणांच्या लेखापरीक्षणासाठी लेखापरीक्षकांची जबाबदारी

आमच्या लेखापरीक्षणाच्या आधारे या वित्तीय विवरणांवर मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे. भारतीय सनदी लेखपाल संस्थेने जारी केलेल्या लेखापरीक्षणाच्या मानकांनुसार आम्ही आमचे लेखापरीक्षण केले. त्या मानकांना आवश्यक आहे की आम्ही नैतिक आवश्यकतांचे पालन केले पाहिजे आणि वित्तीय विवरण भौतिक चुकीच्या विधानांपासून मुक्त आहेत की नाही याबद्दल वाजवी खात्री मिळविण्यासाठी लेखापरीक्षणाचे नियोजन आणि अंमलबजावणी केली पाहिजे. लेखापरीक्षणामध्ये आर्थिक विवरणांमधील रक्कम आणि प्रक्रियांमधील बदल लेखापरीक्षण पुरावे मिळविण्यासाठी प्रक्रिया करणे समाविष्ट आहे. निवडलेल्या कार्यपद्धती लेखापरीक्षकाच्या निर्णयावर अवलंबून असतात, ज्यात आर्थिक विवरणांच्या भौतिक चुकीच्या विधानाच्या जोखमीचे मूल्यांकन समाविष्ट आहे, मग ते फसवणूक किंवा त्रुटिमुळे असो. ते जोखीम मूल्यांकन करताना, लेखापरीक्षक अंतर्गत नियंत्रणास कंपनीच्या तयारीशी आणि आर्थिक विवरणांच्या निष्पक्ष सादरीकरणाशी संबंधित मानतो जे परिस्थितीमध्ये योग्य असलेल्या लेखापरीक्षण प्रक्रियेची रचना करतात, परंतु परिस्थितीसाठी नाही संस्थेच्या अंतर्गत नियंत्रणाच्या परिणामकारकतेबद्दल मत व्यक्त करण्याचा हेतू लेखापरीक्षणामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या लेखा धोरणांची योग्यता आणि व्यवस्थापनाने

केलेल्या लेखा अंदाजांच्या वाजवीपणाचे मूल्यांकन करणे तसेच वित्तीय विवरणाच्या एकूण सादरीकरणाचे मूल्यांकन करणे देखील समाविष्ट आहे.

आर्थिक वर्ष २०१९-२० च्या लेखा परीक्षकांचे लेखा परीक्षण अहवाल आणि त्यातील निरीक्षणांचे पालन आम्हाला प्राप्त झालेले नाही. त्याच्या अधीन राहून आमचा असा विश्वास आहे की आम्ही मिळवलेले लेखापरीक्षण पुरावे आमच्या पात्र लेखापरीक्षण मताचा आधार प्रदान करण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य आहेत.

पात्र अभिप्रायांचा आधार

१. विद्यापीठाकडून अद्ययावत होत नसलेल्या स्थावर मालमत्तेच्या नोंदीसंदर्भातील वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के मधील नोक्रमांक १ (अ) चा संदर्भ आम्ही देतो. तसेच स्थिर मालमत्तेची प्रत्यक्ष पडताळणी न करण्याच्या वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के च्या नोक्रमांक १ (ब) चा संदर्भ देतो. त्यानुसार, स्थावर मालमत्तेच्या प्रत्यक्ष पडताळणीमुळे निर्माण होणारा फरक, जर काही असेल तर त्यावर आम्ही भाष्य करू शकत नाही.
२. लेखा मानक १० - मालमत्ता, संयंत्रे आणि उपकरणे नुसार, मालमत्ता कोणत्याही अवमूल्यन आणि कमकुवत तोय्रिपेक्षा कमी खर्चात वाहून नेली पाहिजे. आम्ही वित्तीय विवरणांच्या शेड्यूल जे च्या लेखा धोरण क्रमांक ४.२ चा संदर्भ देतो ज्यात असे नमूद केले आहे की विद्यापीठाने ०१.०१.१९८८ पासून स्थिर मालमत्तेवर अवमूल्यन आकारले नाही. त्यामुळे विद्यापीठाचा राखीव निधी व अधिशेष व स्थावर मालमत्ता ही सध्याच्या तुलनेत जास्त आहे.
३. मालमत्तेच्या दुर्बलतेवरील लेखा मानक २८ नुसार, विद्यापीठाने या मानकानुसार विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार स्थिर मालमत्तेच्या संदर्भात कमतरता निश्चित करणे आवश्यक आहे. मात्र, विद्यापीठाच्या व्यवस्थापनाने ३१ मार्च २०२१ पर्यंत दोष चाचणी केलेली नाही.
४. आम्ही १,२६,३१,५१,५९२.१२ रुपयांच्या अग्रिम, ठेवी आणि प्राप्ती संदर्भातील वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के च्या नोक्रमांक ३ चा संदर्भ देतो जे विद्यापीठाद्वारे सामंजस्य / पुष्टीच्या अधीन आहेत.
५. वर्षाच्या अखेरीस निधी / विभाग / संस्थांच्या अंतिम खात्यांमध्ये दिसणाऱ्या बिगर महसुली खात्यांचा एकमेकांशी मेळ बसत नाही याबद्दल वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के च्या अनुसूची के च्या नोक्रमांक ४ (अ) चा संदर्भ देतो आणि शिष्यवृत्ती आणि पुनर्योजनेच्या शिल्लकांबद्दल अनुसूची के च्या नोक्रमांक ४ (ब) देखील संदर्भित करतो. ट्रस्टनिधी (यू.डी.सी. [१]) आणि ग्रंथालय ठेवी (यू.डी.सी. [२]) जे मागील वर्षामध्ये नकळत पणे वगळण्यात आले होते ते आता २०२०-२१ च्या लेखापुस्तकांमध्ये पुढे आणले गेले आहेत.
६. वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के च्या [३] क्रमांक ६ मध्ये असे म्हणिले आहे की विद्यापीठाने सञ्जनरीचा साठा (विद्यापीठ मुद्रणालयामधील पेपरचा साठा वगळता), वापरात नसलेल्या

उत्तरपत्रिकांचा साठा आणि अभ्यास साहित्य / सामग्रीचा साठा इत्यादींचा वित्तीय विवरणामध्ये विचार केलेला नाही.

७. अनुदानातून मिळविलेल्या मालमत्तेचा स्वतंत्रपणे खुलासा न करण्यासंदर्भातील वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के मधील नो. क्रमांक ८ चा आम्ही उल्लेख करतो. अनुदानातून मिळविलेल्या स्थावर मालमत्तेचा संख्यात्मक तपशीलही स्वतंत्रपणे ठेवला जात नाही. यूजीसीकडून मिळालेल्या अनुदानाच्या बाबतीत, अनुदान मंजूरी / प्रकाशन पत्रात विशेषतः असे नमूद केले आहे की यूजीसी अनुदानातून पूर्णपणे किंवा मोठ्या प्रमाणात मिळविलेल्या मालमत्तेची विल्हेवाटलावली जाऊ नये किंवा अनुदान देण्यात आलेल्या व्यतिरिक्त इतर कारणांसाठी वापरली जाऊ नये, यूजीसीच्या योग्य परवानगीशिवाय, कोणत्याही वेळी संस्था काम करणे बंद होईल, अशी मालमत्ता यूजीसीकडे परत जाईल. वरील आधारे आणि या मालमत्तेच्या प्रत्यक्ष पडताळणी अहवालाचा अंतिम परिणाम नसल्यामुळे, अनुदानातून मिळविलेली सर्व मालमत्ता विनाअडथळा / विल्हेवाटला केलेल्या स्वरूपात आहे की नाही आणि विहित केलेल्या व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही कारणासाठी वापरली गेली नाही की नाही यावर आम्ही भाष्य करण्यास असमर्थ आहोत.
८. परीक्षा शुल्क, शिक्षण शुल्क, विद्यार्थी कल्याण निधी योगदान, ज्ञान संशोधन केंद्रातील प्राप्ती, ग्रंथालय शुल्क आणि दंड, अग्रीम आणि इतर प्राप्ती अपूर्ण विद्यार्थीनिहाय माहितीसाठीच्यामुळे पुष्टी, सामंजस्य आणि परिणामी समायोजनाच्या अधीन आहेत.
९. ३१.०३.२०२० पर्यंतच्या हिशेब पत्रकात उघडलेल्या वस्तूबद्दलच्या वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के च्या नो. क्रमांक २३ चा संदर्भ आम्ही देतो जसे की २०२०-२१ च्या हिशेबाच्या पुस्तकात जसे की मानधन, प्रवास खर्च / भत्ते, प्रशिक्षण सुविधा, सदस्यत्व आणि योगदान, चर्चासत्रे, परिसंवाद इ. भौतिक उपभोग्य वस्तू, स्टाॅर्जिअर्स आणि रसायने इ. परिणामी खर्च त्यांच्या संबंधित वेळापत्रकात नकारात्मक संतुलन म्हणून दर्शविला जातो.

वरील परिच्छेद १ ते ९ चा एकंदर परिणाम आणि परिणामी उत्पन्न व खर्च आणि ३१ मार्च २०२१ पर्यंतच्या ताळेबंदावर होणारे परिणाम निश्चित करता येत नाहीत आणि त्यावर भाष्य करता येत नाही.

पात्र अभिप्राय

आमच्या मते आणि आमच्या माहितीनुसार आणि आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणानुसार, आमच्या अहवालाच्या पात्र मताचा आधार विभागात वर्णन केलेल्या प्रकरणाचे परिणाम वगळता, वरील वित्तीय विवरणे महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ ("अधिनियम") आणि महाराष्ट्र विद्यापीठ संहिता २०१२ ("संहिता") द्वारे आवश्यक असलेली माहिती आवश्यक त्या पद्धतीने देतात आणि त्याअनुषंगाने खरे आणि निष्पक्ष दृष्टीकोन देतात. भारतात सर्वसाधारणपणे स्वीकारले जाणारे लेखा मानके आणि लेखा तत्त्वे:

(अ) ताळेबंदाच्या बाबतीत, ३१ मार्च २०२१ रोजी विद्यापीठाची स्थिती.

(आ) विद्यापीठाच्या उत्पन्न व खर्च खात्याच्या बाबतीत त्या तारखेला संपलेल्या वर्षातील अनुशेष.

महत्त्वाच्या बाबी:

खालील गोष्टींच्या संदर्भात आमचा अहवाल योग्य न करता, आम्ही याकडे लक्ष वेधतो:

१. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ ("अधिनियम") आणि महाराष्ट्र विद्यापीठ संहिता २०१२ नुसार सर्व निधी / विभाग / संस्थांच्या हिशेबाची पुस्तके राखण्यात एकसूत्रता आणणे आवश्यक आहे.
२. वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के मधील क्रमांक १२, जे सूचित करते की आयकर, सेवा कर, भविष्य निर्वाह निधी आणि कायदेशीर प्रकरणांच्या मागणीबद्दल आकस्मिक दायित्वे, जर न्यायालयात प्रलंबित असतील तर त्यांचे मोजमाप केले गेले नाही आणि वित्तीय विवरणांमध्ये तळमलाद्वारे कधीही नमूद केले गेले नाही.
३. आयसीए (पूर्वी युनिव्हर्सिटी डिपार्टमेंट ऑफ केमिकल किनॉलॉजी-यूडीसी) म्हणून ओळखले जाणारे हे विद्यापीठ सन २००८-०९ पासून अभिमत विद्यापीठ झाले असले तरी आणि जमनालाल बजाज व्यवस्थापन शिक्षण संस्थेचा (जे.बी.आय.एम.एस.) निधीत असलेल्या शिल्लक रकमेच्या संदर्भात प्रलंबित लेखा व्यवहारासंदर्भातील प्रलंबित लेखा व्यवहारांबाबत वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के च्या नो. क्रमांक १४ आणि १५ ची नोंद विद्यापीठाच्या ताळेबंदात दिसून येते.
४. नो. क्रमांक १८ आणि नो. क्रमांक २० वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के मधील, अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली आणि अंतर्गत लेखापरीक्षाचे बळकटकरण, विशेषतः आंतर-विभाग सामंजस्याच्या क्षेत्रात, अस्थिर अग्रिमांचा लेखाजोखा, तृतीय पक्ष पुष्टी मिळविणे, भांडवली खर्चाच्या तुलनेत महसुली खर्चाचे वर्गीकरण करणे, प्रक्रिया वेतन, सेवानिवृत्तीनंतरचे लाभ देणे, कर्मचाऱ्यांच्या थकबाकीचा निपटारा करणे इत्यादी.
५. आर्थिक वर्ष २०२१-२२ पासून महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ च्या अध्याय १२ च्या कलम १३५ (१) मधील तरतुदींचे पालन करण्यासाठी राज्य शासनाने विहित केलेल्या महाराष्ट्र विद्यापीठ लेखा संहितेचे अनुसरण करून दुहेरी प्रवेश लेखा प्रणालीच्या आधारे हिशेब ठेवणे आणि व्यापारी लेखा प्रणालीचे अनुसरण करणे यासंबंधी वित्तीय विवरणांच्या अनुसूची के मधील नो. क्रमांक २१ चा संदर्भ देतो.

इतर कायदेशीर आणि नियामक आवश्यकतांवरील अहवाल

१. कायदा व संहितेचे पालन न करणे :

- (अ) संहितेचे कलम ३.५७ - उत्पन्न आणि खर्च विवरण (परिशिष्ट -६), चाचणी शिल्लक आणि ताळेबंद (परिशिष्ट -५) दरवर्षी ३० जूनपूर्वी तयार केले जात नाही.

- (आ) संहितेचे कलम १.८ - वित्त विभागाच्या **रोख पुस्तक घटकांमध्ये** दर दोन महिन्यांच्या शेवटि प्राप्ती आणि खर्चाची जुळवाजुळव केली जात नाही.
- (□) संहितेचे कलम १.८७ (५) - ज्या रकमेसाठी परताव्याची/ समायोजनाची ठराविक कालमर्यादा नियमात इतरत्र देण्यात आली आहे, त्या वगळता एक महिन्यांच्या आत आणि कोणत्याही परिस्थितीत आर्थिक वर्ष संपण्यापूर्वी म्हणजेच प्रत्येक वर्षाच्या ३१ मार्चपूर्वी निर्णय घेण्यात आलेला नाही.
- (ई) संहितेचे कलम १.८७ (६) - आगाऊ रकमेचा उद्देश संपल्यानंतर लगेचच आगाऊ रकमेचा अखर्चित शिल्लक विद्यापीठाच्या खात्यात जमा करण्यात आलेला नाही. तसेच सात दिवसांपेक्षा जास्त काळ **रोख** पाठविण्यास उशीर झाल्यास अखर्चित रकमेवर दंडात्मक व्याज आकारण्यात आलेले नाही.
२. आम्ही सर्व माहिती आणि स्पष्टीकरणे मिळवली आहेत, जी आमच्या माहितीनुसार आणि विश्वासानुसार लेखापरीक्षणाच्या हेतूसाठी आवश्यक होती;
३. आमच्या मते कायदानुसार आवश्यक असलेली योग्य हिशेबाची पुस्तके त्या पुस्तकांच्या तपासणीतून दिसून येतात;
४. पात्र **अभिप्रायांचा आधार** परिच्छेदात वर्णन केलेल्या प्रकरणाचे परिणाम वगळता, आमच्या मते या अहवालाद्वारे हाताळलेले ताळेबंद आणि उत्पन्न आणि खर्च खाते अधिनियम आणि संहितेच्या आवश्यकतांचे पालन करतात आणि हिशेब पुस्तकांशी सहमत आहेत.

किशोर शेठ अँड कंपनीसाठी.

चार्टर्ड अकाउंटेंट

एफआरएन- ११७५२६ डब्ल्यू

किशोर म. शेठ

भागीदार

मेम नंबर ०१४६०३

दिनांक : ०८/०६/२०२३

स्थळ : मुंबई

University of Mumbai

ANNUAL ACCOUNTS
2020-2021

1st April, 2020 to 31st March, 2021

UNIVERSITY OF MUMBAI
Balance Sheet as at 31st March

Previous Year 2020 Rs.	Funds and Liabilities	Current Year 2021 Rs.
	I. University Fund:	
2,96,92,17,970.83	A. Accumulated Funds:	2,97,34,43,563.68
49,93,54,444.77	B. Other Funds: (As Per Schedule 'A')	50,06,19,292.37
2,79,98,98,809.80	C. Funds for Special Purpose: (As Per Schedule 'B')	2,92,74,35,552.36
	II. Post-Retirement Benefit Funds:	
42,24,371.94	(a) Gratuity	44,46,804.14
49,27,13,120.60	(b) Contributory Provident Fund	51,85,86,118.55
14,82,56,938.00	(c) General Provident Fund	14,40,94,200.29
2,35,63,88,372.07	(d) Empl. Pen. & other Ret. Ben. Fund	2,47,99,30,908.99
22,23,38,458.28	(e) Define Contribution Pension Scheme	26,49,13,718.48
	III. Reserve and Surplus:	
42,36,33,072.28	(a) Revaluation Reserve	42,36,33,072.28
4,83,96,62,508.90	(b) Accumulated Balance of Income & Expenditure Account Including Surplus for the Current Year	5,24,10,39,422.91
(-) 1,97,29,716.99	(c) Prior-Period Income/(Expenses)	(-) 1,97,29,716.99
	IV. Current Liabilities:	
50,65,57,012.86	(a) Unutilized Scholarships/Grants other than Salary Grants (As per Schedule 'C')	58,38,51,088.43
2,11,53,64,804.40	(b) Other Liabilities (As per Schedule 'D')	2,20,45,89,518.82
	V. Non-Revenue Balance (Net):	
(-)85,99,601.91	(Inter Department/Funds) (As per Schedule 'I')	(-)6,51,20,785.41
17,34,92,80,565.83	Total Rs.	18,18,17,32,758.90

UNIVERSITY OF MUMBAI
Balance Sheet as at 31st March

Previous Year 2020 Rs.	Assets and Properties	Current Year 2021 Rs.
	I. Fixed Assets: (As per schedule 'E')	
3,85,18,87,212.13	(a) Land and Buildings	3,89,60,48,348.13
1,98,46,43,737.66	(b) Equipment and Furniture (Including Fixtures and Fitting)	2,00,12,76,093.66
12,81,24,499.07	(c) Plant and Machinery	12,84,58,840.07
2,54,99,877.74	(d) Vehicles	2,54,99,877.74
29,96,57,702.81	(e) Books	30,68,77,583.81
	II. Investments (At Cost):	
4,47,61,08,805.49	(a) Fixed Deposits with Banks	4,89,72,42,916.07
6,28,94,291.11	(b) Securities/Bonds/Shares (As per Schedule 'F')	8,92,47,668.00
	III. Current Assets:	
4,85,213.62	(a) Inventories (As taken valued and certified by Controller of Press) Paper (at cost)	4,85,213.62
1,28,93,81,092.41	(b) Advances, Deposits and Receivables (As Per Schedule 'G')	1,26,31,51,592.12
4,85,18,558.00	(c) Advance for Specific Purpose	4,85,18,558.00
	IV. Cash and Bank Balances: (As Per Schedule 'H')	
32,57,28,516.56	(a) General Fund	77,57,48,666.82
1,63,24,29,799.03	(b) Other Funds	1,33,72,05,650.41
	V. Post Retirement Benefit Funds:	
42,34,371.94	(a) Gratuity Fund	44,46,804.14
49,27,13,120.60	(b) Contributory Provident Fund	51,85,86,118.55
14,82,56,938.00	(c) General Provident Fund	14,40,94,200.29
2,35,63,88,382.07	(d) Empl. Pen. & other Ret. Ben. Fund	2,47,99,30,908.99
22,23,38,458.28	(e) Define Contribution Pension Scheme	26,49,13,718.48
	V. Non-Revenue Balance (Net) :	
-----	(Inter Department/Funds) (As per Schedule 'I')	-----
17,34,92,80,565.83	Total Rs.	18,18,17,32,758.90

UNIVERSITY OF MUMBAI
Income and Expenditure Account for the year

Previous Year 2019-2020 Rs.	Expenditure	Total Amount 2020-2021 Rs.
	I. Establishment/Expenditure on Teaching and Non-Teaching Staff:	
	A. Registrar's Office:	
	(a) Staff Approved Under Salary Payment Scheme:	
2,43,10,102.00	(i) Teaching Staff	3,17,47,840.00
20,12,43,524.00	(ii) Non-Teaching Staff	27,02,23,502.20
	(b) Staff Unapproved Not Covered Under S.P.S.	
4,40,65,452.00	(i) Teaching Staff	5,59,50,544.00
18,17,18,186.00	(ii) Non-Teaching Staff	15,40,38,079.20
	B. Departments/Institutions:	
	(a) Staff Approved Under Salary Payment Scheme:	
26,72,62,781.00	(i) Teaching Staff	27,78,48,813.00
16,97,04,952.00	(ii) Non-Teaching Staff	17,79,65,078.60
	(b) Staff Unapproved Not Covered Under S.P.S.	
8,16,99,674.00	(i) Teaching Staff	10,73,70,406.00
20,10,20,843.00	(ii) Non-Teaching Staff	20,57,38,665.00
	II. Contributions to Employees' Provident Fund:	
	(a) Registrar's Office:	
10,20,485.00	(i) Teaching Staff	19,59,963.50
1,10,59,587.00	(ii) Non-Teaching Staff	1,11,00,097.16
	(b) Departments:	
75,53,167.00	(i) Teaching Staff	83,62,221.00
1,13,91,387.00	(ii) Non-Teaching Staff	94,98,870.20
42,14,60,816.70	III. Examination Expenses (As per Schedule '1')	7,90,95,760.29
0.00	IV. Repairs and Maintenance of Buildings/Gardens (As per Schedule '2')	0.00
	V. Contribution to Funds:	
5,93,002.45	1. Contingency Fund	10,00,567.00
0.00	2. Development Fund	40,00,000.00
9,31,85,413.00	3. Empl. Pen. & other Ret. Ben. Fund	24,30,00,000.00
0.00	4. Staff Housing Fund	75,00,000.00
0.00	5. Depreciation Fund	50,00,000.00
0.00	6. Sinking Fund	20,00,000.00
0.00	7. Student Welfare Fund	0.00
0.00	8. Vice-Chancellor Fund	10,00,000.00
0.00	9. Staff Welfare Fund	10,00,000.00
0.00	10. Reserve Fund	10,00,000.00
0.00	11. New Campus Development Fund	20,00,000.00
0.00	12. Heritage Building Fund	10,00,000.00
	VI. Other Expenditure:	
15,39,47,324.73	(i) Registrar's Office (As Per Schedule '3')	13,97,20,208.98
27,33,35,395.00	(ii) Departments (As Per Schedule '4')	19,27,99,674.39
39,34,37,099.03	Excess of Income over Expenditure for the year (Transferred to Balance Sheet)	40,13,76,914.01
2,53,80,09,190.91	Total Rs.	2,39,32,97,204.53

UNIVERSITY OF MUMBAI
Income and Expenditure Account for the year

Previous Year 2019-2020 Rs.	Income	Total Amount 2020-2021 Rs.
	I. Grants:	
	(a) State Govt. Salary Payment Scheme :	
16,10,13,908.00	(i) Teaching Staff	18,77,72,041.00
29,42,54,181.00	(ii) Non-Teaching Staff	36,75,93,296.40
13,67,450.00	(iii) Other Grants	0.00
	II. Income from Fees :	
78,08,00,849.38	(a) Examination Fees and Fees Incidental to Examination Activity	96,32,95,818.53
50,06,81,226.50	(b) Tuition Fees and Fees Incidental to P.G. Instruction and Research	26,70,62,059.54
58,29,75,747.05	(c) Other Fees	52,80,46,210.60
	III. Interest	
78,33,280.00	(a) Registrar's Office	65,39,359.00
3,06,50,837.67	(b) Departments	3,66,09,313.35
35,52,205.50	IV. Service Charges	4,54,270.00
	IV. Other Income:	
2,10,83,827.00	(a) Registrar's Office	17,94,388.00
15,37,95,678.81	(b) Departments	3,41,30,448.11
2,53,80,09,190.91	Total Rs.	2,39,32,97,204.53

UNIVERSITY OF MUMBAI
SCHEDULE FORMING PART OF INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT
FOR THE YEAR
Schedule '1' : EXAMINATION EXPENSES

Previous Year 2019-2020 Rs.	Particulars	Total Amount 2020-2021 Rs.
EXAMINATION EXPENSES:		
16,33,07,022.08	1. Remuneration	(-) 20,79,399.44
8,47,50,521.00	2. Invigilation and Ancillary Services	3,52,64,166.00
94,06,677.00	3. Travelling Allowance	(-)2,89,249.00
2,34,37,515.00	4. Services	35,29,064.00
12,10,049.00	5. Repairs and Maintenance	10,90,655.00
2,08,494.00	6. Building Repairs and Maintenance	4,94,921.00
12,35,535.00	7. Computational Facilities	5,39,350.00
91,61,118.00	8. Transport	26,40,990.00
1,17,83,193.00	9. Printing, Stationery, Postage	77,83,826.00
9,01,22,574.00	10. Answer-Books and Question Papers	1,88,49,960.00
9,44,651.00	11. Material, Consumables and Chemicals	(-) 10,243.00
2,13,00,454.00	12. Insurance and Taxes	3,43,605.00
45,93,013.62	13. Miscellaneous	1,09,95,760.29
42,14,60,816.70	Total Rs.	7,90,95,760.29

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedule '2': EXPENDITURE ON MAINTENANCE AND REPAIRS OF
UNIVERSITY BUILDINGS AND GARDENS

Previous Year 2019-2020 Rs.	Particulars	Total Amount 2020-2021 Rs.
	A. Registrar's Office:	
	1. University Buildings:	
0.00	(i) Professional Charges	0.00
0.00	(ii) Repairs including minor additions and alterations	0.00
0.00	(iii) Municipal Taxes and Insurance	0.00
	2. University Garden:	
0.00	(i) Tools and Impliment	0.00
0.00	(iii) Repairs and Maintenance	0.00
0.00	(iv) Misc. (iii) Contingencies	0.00
0.00	(v) Services	0.00
0.00	Total Rs.	0.00

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedule '3': OTHER EXPENDITURE (R.O.)

(i) Registrar's Office :

Previous Year 2019-2020 Rs.	Particulars	Total Amount 2020-2021 Rs.
58,47,753.00	Professional Charges	21,10,366.00
1,22,28,992.00	Travelling Allowances	(-)38,999.00
2,52,25,184.00	Services	2,01,18,163.26
61,34,408.00	Repairs and Maintenance	40,38,279.00
1,57,77,191.00	Building Repairs	3,31,30,779.00
5,77,308.00	Computational Facilities	5,16,663.00
13,062.00	Training Facilities	1,59,170.00
0.00	Transport	0.00
31,45,025.00	Advertisements	17,30,288.00
1,23,14,390.50	Printing, Stationery, Paper and Postage	58,65,006.20
18,87,218.00	Materials Consumables etc.	12,03,427.00
1,65,61,916.00	Insurance and Taxes	4,79,68,024.00
1,97,84,159.00	P.G. Scholarship & Fellowship etc.	63,95,333.00
17,22,243.00	Seminars, Symposium etc.	6,10,678.00
6,16,536.00	Library	65,123.00
16,79,638.00	Publication	11,72,121.00
3,71,708.00	Membership and Contribution	2,98,255.82
3,00,60,593.23	Miscellaneous Expenses	1,43,67,676.60
0.00	Bank Charges	9,855.00
0.00	Stock of paper and others written off	0.00
4,85,213.62	Add: Opening Stock of Paper and Others as on 31.03.2020	(-)4,85,213.62
15,44,32,538.35		14,02,05,422.60
(-)4,85,213.62	Less: Closing Stock of Papers and others as on 31.03.2021	(-)4,85,213.62
15,39,47,324.73	Total Rs.	13,97,20,208.98

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedule '4': OTHER EXPENDITURE(Departments)

(ii) Departments :

Previous Year 2019-2020 Rs.	Particulars	Total Amount 2020-2021 Rs.
3,02,389.00	Professional Charges	3,19,58,210.00
6,59,743.00	Travelling Expenses	2,80,707.00
4,16,76,697.00	Services	1,66,04,868.00
96,94,863.00	Repairs and Maintenance	51,97,864.00
13,84,250.00	Building Repairs	77,27,942.00
8,40,855.00	Computational Facilities	19,46,577.00
6,46,525.00	Training Facilities	2,37,545.00
6,90,635.00	Transport	2,57,321.00
51,02,904.00	Advertisements	43,21,421.00
2,28,86,431.17	Printing, Stationery, Paper and Postage	1,08,70,105.00
44,990.00	Answer-Books and Question Papers	35,30,142.00
79,40,889.00	Materials Consumables	(-) 8,936.00
28,79,304.00	Insurance and Taxes	4,60,995.00
6,20,15,066.00	P.G. Scholarship and Fellowship etc.	3,96,38,791.40
55,04,985.00	Seminars, Symposium	39,87,410.00
7,89,46,590.00	Library	4,19,20,172.00
5,70,176.00	Publications	66,963.00
81,490.00	Membership/Contributions	(-)10,787.00
1,91,42,088.83	Miscellaneous Expenses	1,47,87,862.57
58,173.00	Bank Charges	11,158.38
0.00	Internet Connectivity TTML, TEL, MTNL	0.00
0.00	Consultancy Service	26,899.04
76,80,798.00	University Share in IDE/Exam.	83,39,838.00
0.00	House Keeping	0.00
0.00	Electricity	0.00
0.00	Allumni Meet/Annual Day	0.00
45,85,553.00	Endowment	6,46,606.00
0.00	Common Expenses	0.00
27,33,35,395.00	Total Rs.	19,27,99,674.39

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedules forming Part of Balance Sheet as at 31st March
Schedule 'A': OTHER FUNDS

Previous Year 31.03.2020 Rs.	Particulars	Total Amount 31.03.2021 Rs.
12,16,05,610.75	Contingency Fund	12,36,31,558.35
2,21,54,900.00	Staff Welfare Fund	2,21,54,900.00
6,90,60,774.19	Reserve Fund	6,82,99,674.19
7,15,83,058.83	Development Fund	7,15,83,058.83
21,49,50,101.00	Staff Housing Fund	21,49,50,101.00
49,93,54,444.77	Total Rs.	50,06,19,292.37

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedules forming Part of Balance Sheet as at 31st March
Schedule 'B': FUNDS FOR SPECIAL PURPOSE

Previous Year 31.03.2020 Rs.	Particulars	Total Amount 31.03.2021 Rs.
	Depreciation Fund:	
24,99,61,462.45	(1) University Grant Account	24,34,35,043.05
19,40,686.51	(2) Govt. Grant Account	20,68,393.35
	Trust Fund	
92,28,46,822.80	(1) Registrar's Office	1,00,80,87,443.97
20,84,50,545.33	(2) U.I.C.T.	20,84,50,545.33
14,243.33	(3) J.B.I.M.S.	14,243.33
54,03,16,336.33	Sports Activities Fund	54,64,65,825.57
8,70,70,700.53	Students Welfare and Cultural Activities Fund	8,28,98,220.99
15,35,25,043.19	Vice-Chancellor's Fund	15,95,39,625.39
18,33,62,754.82	Sinking Fund	18,82,81,389.82
3,68,55,352.00	Sir Phirozshah Mehta 150 Birth Anniversary Celebration Committee Fund	3,68,55,352.00
9,56,44,985.00	Heritage Building Fund	11,79,38,429.00
9,29,34,553.60	Disaster Relief Fund	9,31,26,188.60
11,99,18,695.44	New Campus Development Fund	12,27,31,862.64
5,58,59,340.11	RBI Professional (Monetary)	5,53,74,938.36
5,11,97,288.36	RBI Professional Chair in Political Economy	5,21,69,050.96
2,79,98,98,809.80	Total Rs.	2,92,74,35,552.36

UNIVERSITY OF MUMBAI**Schedule 'C': UNUTILISED SCHOLARSHIP/GRANTS OTHER THAN SALARY GRANTS**

Previous Year 31.03.2020 Rs.	Particulars	Total Amount 31.03.2021 Rs.
45,47,61,401.60	Grants Fund – I (R.O.)	51,41,54,098.88
87,53,473.68	Grants Fund (U.I.C.T)	87,53,473.68
36,472.42	Grants Fund (J.B.I.M.S.)	36,472.42
2,61,80,048.01	Grants Fund (Other Sources)	2,63,90,980.30
(-)3,46,35,734.65	Grants Fund (Misc. Scheme)	(-)5,59,22,825.65
23,67,660.00	Grants Fund (Canara - 21941)	23,67,660.00
51,15,110.93	Rashtriya Uchhatar Shiksha Abhiyan (RUSA)	4,42,96,662.93
10,28,306.00	MSEPP CAS – VI- (A/C. No. – 38338490830)	8,24,291.00
4,29,50,274.87	Scholarship and Research Scheme	4,29,50,274.87
50,65,57,012.86	Total Rs.	58,38,51,088.43

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedule 'D': OTHER LIABILITIES

Previous Year 31.03.2020 Rs.	Particulars	Total Amount 31.03.2021 Rs.
	(A) General Fund:	
42,69,88,363.40	General Fund –I (RO/JBIMS/LIB/EXAM)	42,69,72,363.40
27,45,45,592.54	General Fund – II (Deptts./IDOL/GICED/ADMIFMS)	27,42,68,342.54
73,76,161.47	General Fund – II (U.D.C.T)	73,76,161.47
	(B) Other Fund:	
	Grants Fund –I (Registrar's Office)	
(-)6,31,392.50	(1) Committed Expenditure	(-)6,31,392.50
22,555.00	(2) Retention Money – Deposit A/c.	22,555.00
0.00	(3) Suspense Account	0.00
38,61,65,054.98	(4) Interest on Investment	42,05,07,695.20
0.00	(5) Other Liabilities	0.00
42,603.27	Grants Fund (M.H.R.D.)	42,603.27
27,71,554.57	Grants Fund –I (U.I.C.T.)	27,71,554.57
460.59	Grants Fund (J.B.I.M.S.)	460.59
29,52,601.08	Grants Fund –II (Other Sources)	29,52,601.08
2,21,26,945.16	Grants Fund (Misc. Schemes)	2,21,26,945.16
48,29,009.00	Grants Fund (Canara bank)	48,29,009.00
2,31,75,241.81	Scholarship and Research Scheme	2,31,75,241.81
6,75,46,485.38	Suspense & Deposits	6,91,45,762.56
13,41,753.00	Library Deposits (J. N. Library)	14,05,367.00
15,36,500.00	Library Deposits (U.D.C.T)	15,36,500.00
1,138.16	Trust Fund (J.B.I.M.S)	1,138.16
68,591.00	Sport Activities Fund	68,591.00
66,00,771.50	Students Welfare and Cultural Activities Fund	66,00,771.50
3,08,91,795.18	Staff Welfare Fund	3,19,65,014.18
2,67,179.81	Trust Fund (R.O)	2,33,95,302.03
95,295.71	Trust Fund (U.D.C.T)	95,295.71
41,13,029.00	Caution Money Deposits (Departments)	45,01,954.00
30,39,76,167.27	Development Fund	31,78,00,917.47
13,31,93,506.74	Reserve Fund	14,50,38,814.74
19,55,917.00	Vice-Chancellor's Fund	45,56,757.00
19,35,041.00	Depreciation Fund (Uni. Grants)	19,35,041.00
23,14,39,733.29	Staff Housing Fund	25,06,27,444.49
7,54,14,857.23	Heritage Building Fund	6,07,68,766.23
1,25,29,392.90	Sir Phirozshah Mehta 150 Birth Anniversary	1,25,32,714.10
7,86,54,653.74	Disaster Relief Fund	7,38,20,658.94
0.00	RBI Political Economy	0.00
75,18,405.30	Rashtriya Uchhatar Shiksha Abhiyan (RUSA)	83,43,314.30
14,400.06	MSEPP CAS – VI- (A/C. No. – 38338490830)	40,002.06
11,189.00	Grants Fund – I – Canara Bank (A/c. No. 0239101113426)	0.00
58,94,251.76	Suspense	58,94,251.76
2,11,53,64,804.40	Total Rs.	2,20,45,89,518.82

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedule 'E': FIXED ASSETS

Previous Year 31.03.2020 Rs.	Particulars	Total Amount 31.03.2021 Rs.
70,23,958.19	(a) Land and Building: Cost of Land at Kalina Campus:	70,23,958.19
	Buildings:	
1,48,14,64,495.14	(a) Fort Campus	1,49,74,86,785.14
13,38,63,665.19	(b) U.D.C.T	13,38,63,665.19
2,22,95,35,093.61	(c) Vidyanagari	2,25,76,73,939.61
<u>3,84,48,63,253.94</u>	Total Rs.(a)	<u>3,88,90,24,389.94</u>
	(b) Equipments and Furniture:	
69,14,23,957.16	(i) Fort Campus	69,32,23,041.16
19,20,99,250.19	(ii) U.I.C.T.	19,20,99,250.19
1,10,11,20,530.31	(iii) Vidyanagari	1,11,59,53,802.31
<u>1,98,46,43,737.66</u>	Total Rs.(b)	<u>2,00,12,76,093.66</u>
	(c) Plant and Machinery:	
2,91,29,992.46	(i) Fort Campus	2,95,00,936.46
4,87,09,236.70	(ii) U.I.C.T.	4,87,09,236.70
5,02,85,269.91	(iii) Vidyanagari	5,02,48,666.91
<u>12,81,24,499.07</u>	Total Rs.(c)	<u>12,84,58,840.07</u>
	(d) Vehicles (at Cost):	
1,97,84,236.26	(1) Registrar's Office	1,97,84,236.26
57,15,641.48	(2) Examination Section	57,15,641.48
<u>2,54,99,877.74</u>	Total Rs.(d)	<u>2,54,99,877.74</u>
	(e) Books	
9,69,46,365.50	(1) Registrars Office	9,75,63,069.50
74,48,111.42	(2) U.I.C.T.	74,48,111.42
19,52,63,225.89	(3) Vidyanagari	20,18,66,402.89
<u>29,96,57,702.81</u>	Total Rs.(e)	<u>30,68,77,583.81</u>
6,28,98,13,029.41	Total Rs.(a+b+c+d+e)	6,35,81,60,743.41

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedule 'F': Details of Investments as on 31st March

Previous Year 31.03.2020 Rs.	Particulars	Fixed Deposit with Banks Rs.	Securities etc. Rs.	Total 31.03.2021 Rs.
(A) General Fund				
37,00,000.00	General Fund	0.00	37,00,000.00	37,00,000.00
1,37,22,53,912.00	General Fund (JBIMS & GICED & ADMIMS)	1,24,76,78,485.00	----	1,24,76,78,485.00
1,37,59,53,912.00	Total (A) Rs.	1,24,76,78,485.00	37,00,000.00	1,25,13,78,485.00
(B) Other Funds:				
15,71,00,000.00	Depreciation Fund (Uni. Grants)	15,73,00,000.00	----	15,73,00,000.00
19,20,000.00	Depreciation Fund (State Govt. Grant)	20,45,000.00	----	20,45,000.00
80,00,00,000.00	Grant Fund – I (R.O.)	98,89,14,119.00	----	98,89,14,119.00
0.00	Grants Fund –II (Mics. Scheme)	0.00	----	0.00
5,95,00,000.00	Scholarship and Research Scheme (U.I.C.T.)	5,95,00,000.00	----	5,95,00,000.00
1,40,000.00	Suspense and Deposit Account	10231,024.58	----	1,02,31,024.58
38,92,77,232.00	Trust Fund (R.O)	581960,291.00	22,335.00	5819,82,626.00
20,90,31,327.49	Trust Fund (U.I.C.T.)	20,90,31,327.49	----	20,90,31,327.49
21,45,00,000.00	Sports Activities Fund	42,10,01,000.00	----	42,10,01,000.00
3,90,00,000.00	Student's W. & C. Activities Fund	4,00,00,000.00	----	4,00,00,000.00
10,81,00,001.00	Vice-Chancellor's Fund	13,05,00,001.00	----	13,05,00,001.00
5,81,95,000.00	Contingency Fund	5,10,01,000.00	----	5,10,01,000.00
2,50,00,000.00	Staff Welfare Fund	2,50,00,000.00	----	2,50,00,000.00
17,60,00,000.00	Reserve Fund	15,05,00,000.00	----	15,05,00,000.00
25,53,80,000.00	Development Fund	2324,65,000.00	----	23,24,65,000.00
29,80,38,610.00	Staff Housing Fund	12,05,38,610.00	----	12,05,38,610.00
13,60,000.00	Library Deposit (U.I.C.T.)	13,60,000.00	----	13,60,000.00
25,00,000.00	Grants Fund (M.H. R.D./ U.I.C.T.)	25,00,000.00	----	25,00,000.00
10,00,000.00	University Library(Library Deposit)	0.00	----	0.00
9,77,35,000.00	Sinking Fund	16,16,40,000.00	----	16,16,40,000.00
4,50,000.00	Sir Phirozshah Mehta 150 th Birth Celebration Committee Fund	4,50,000.00	----	4,50,000.00
9,09,00,058.00	Heritage Building Fund	13,37,21,058.00	----	13,37,21,058.00
4,94,50,000.00	Disaster Relief Fund	13,31,21,058.00	----	13,31,21,058.00
0.00	Grants Fund – I (R.O.) Canara Bank	0.00	----	0.00
0.00	Grants Fund – I (Other Sources)	0.00	----	0.00
4,38,00,000.00	New Campus Development Fund	4,72,50,000.00	----	4,72,50,000.00
4,02,23,292.78	RBI Monetary	65,00,000.00	4,53,65,772.08	5,18,65,772.08
2,44,48,663.33	RBI Political	30,00,000.00	4,01,59,560.92	4,31,59,560.92
3,16,30,49,184.60	Total (B) Rs.	3,64,95,64,431.07	8,55,47,668.00	3,73,51,12,099.07
4,53,90,03,096.60	Total (A + B) Rs.	4,89,72,42,916.07	8,92,47,668.00	4,98,64,90,584.07

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedule 'G': ADVANCES, DEPOSITS AND RECEIVABLES

Previous Year 31.03.2020 Rs.	Particulars	Total Amount 31.03.2021 Rs.
	(A) Advances & Deposits	
56,02,88,866.00	General Fund – I	57,54,50,790.00
53,28,23,812.60	General Fund – II (Allahabad Bank)	52,85,58,596.60
81,19,014.72	General Fund – II(U.D.C.T)	81,19,014.72
2,39,038.00	Depreciation Fund University Grants A/c.	2,39,038.00
(-),386,98,245.81	Grants Fund –I (R.O.)	(-),785,62,827.81
3,30,647.86	Grants Fund – I (U.D.C.T)	3,30,647.86
3,26,144.00	Grants Fund - (M.H.R.D)	3,26,144.00
36,933.01	Grants Fund –(J.B.I.M.S.)	36,933.01
(-),39,665.00	Grants Fund –(Misc. Schemes)	(-),39,665.00
84,234.00	Scholarship and Research Schemes	84,234.00
(-),49,253.71	Trust Fund (R.O.)	1,69,008.00
9,23,192.80	Trust Fund (U.I.C.T.)	9,23,192.80
15,381.49	Trust Fund (J.B.I.M.S.)	15,381.49
1,47,77,853.50	Students Welfare and Cultural Activities Fund	1,19,71,463.50
1,47,97,642.00	Staff Welfare Fund	2,73,06,142.00
7,60,09,875.35	Staff Housing Fund	7,25,00,492.35
1,18,02,230.00	Vice-Chancellor Fund	1,19,57,230.00
3,28,400.00	Reserve Fund	3,28,400.00
8,00,000.00	New Campus Development Fund	8,00,000.00
0.00	Grants Fund (OS)	0.00
46,31,481.08	Sports Activities Fund	8,03,866.08
2,58,611.00	Development Fund	2,58,611.00
0.00	Bank of Baroda (Other Fees)	0.00
	(B) Grants Receivables:	
0.00	Grants Fund – (Misc. Scheme)	0.00
21,01,102.15	Scholarship and Research Schemes (U.I.C.T.)	21,01,102.15
0.00	Grants Fund (R.O.)	0.00
9,94,73,797.37	Grants Fund (U.I.C.T.)	9,94,73,797.37
1,28,93,81,092.41	Total Rs.	1,26,31,51,592.12

UNIVERSITY OF MUMBAI

Schedule 'H': CASH AND BANK BALANCES INCLUSIVE OF STAMPS/CHEQUES ON HAND

Previous Year 31.03.2020 Rs.	Particulars	Total Amount 31.03.2021 Rs.
32,57,28,516.56	(A) General Fund :	77,57,48,666.82
	(B) Other Fund:	
9,25,90,294.45	Depreciation Fund (Uni. Grants)	9,77,98,916.05
20,686.51	Depreciation Fund –State Govt. Grants	23,393.35
16,78,88,644.59	Grants Fund –(R.O.)	9,52,17,849.59
59,35,558.30	Grants Fund (Other Source)	67,58,817.48
2,41,85,961.54	Grants Fund –II (S.B.I.). Misc.	71,78,235.02
0.00	Grants Fund (P.L.A/c.) R.B.I.	0.00
7,10,90,308.97	Suspense and Deposit Account	5,36,89,586.15
48,58,24,590.95	Trust Fund (R.O.)	37,72,52,854.09
20,40,12,704.65	Sports Activities Fund	73,25,697.89
4,45,55,845.53	Students Welfare & Cultural Activities Fund	4,23,72,551.99
3,47,58,539.19	Vice-Chancellor's Fund	2,09,18,961.39
2,82,11,610.75	Contingency Fund	3,74,31,509.35
1,57,47,753.18	Staff Welfare Fund	42,12,472.18
(-)2,54,25,880.93	Reserve Fund	6,20,10,088.93
16,37,936.73	Development Fund	1,83,77,686.93
7,23,54,248.94	Staff Housing Fund	7,25,51,343.14
3,41,753.00	University Library Deposit (J. N. Library)	11,86,767.00
8,56,27,754.82	Sinking Fund	2,66,41,389.82
24,344.23	Sir Phirozeshah Mehta 159th Birth Anniversary Celebration Fund	27,665.43
8,01,59,784.23	Heritage Building Fund	4,49,85,137.23
1,12,13,156.00	Grants Fund-I (Canara Bank A/c No.21941)	1,05,22,764.00
39,89,721.00	Caution Money Deposits (Departments)	41,23,103.00
10,47,12,934.34	Disaster Relief Fund	3,63,64,574.54
9,45,935.44	New Campus Development Fund	3,09,102.64
1,56,36,047.33	RBI Monetary	35,09,166.28
2,67,48,625.03	RBI Political	90,09,490.04
1,26,73,957.23	Rashtriya Uchhatar Shiksha Abhiyan (RUSA)	5,26,80,418.23
10,42,706.06	MSEPP CAS – VI (A/c. No. -38338490830)	7,76,293.06
6,11,189.00	Grants Fund – I – Canara Bank (A/c. No. 0239101113426)	68,07,019.00
75,50,144.10	Other Fees- BOB 18878	82,94,165.10
69,11,182.01	HDFC Bank	22,87,48,631.51
1,95,81,58,315.59	Total Rs.	1,33,72,05,650.41

UNIVERSITY OF MUMBAI
Schedule 'I': DETAILS OF NON-REVENUE ACCOUNT AS ON 31ST MARCH

Previous Year 31.03.2020		Particulars	Current Year 31.03.2021	
Net Debit	Net Credit		Net Debit	Net Credit
Rs.	Rs.		Rs.	Rs.
(A) Amount due to /by other than General Fund				
9,18,08,817.97	----	Grants Fund - I (R.O.)	12,91,65,413.47	----
----	1,42,65,665.16	Grants Fund - I (U.I.C.T.)	----	1,42,65,665.16
----	4,58,47,013.33	Grants Fund - (Misc. Schemes)	----	5,01,26,377.81
----	56,64,342.08	Grants Fund-II (Other Sources)	----	62,76,612.97
----	----	Grants Fund (R.B.I.)	----	----
----	----	Scholarship and Research Schemes	3,09,180.83	----
52,25,151.83	----	Suspense and Deposit Account	52,25,151.83	----
48,40,768.70	----	Trust Fund (R.O.)	2,88,57,593.24	----
0.00	----	Trust Fund (U.I.C.T.)	52,03,204.15	----
11,44,28,590.00	----	Sports Activities Fund	11,44,54,242.00	----
----	53,00,414.00	Students Welfare & Cultural Activities Fund	----	51,88,210.00
10,49,86,728.19	----	Development Fund	12,49,86,728.19	----
----	----	University Library (Library Deposit)	2,18,600.00	----
6,92,950.00	----	Vice-Chancellor's Fund	8,20,190.00	----
----	26,16,184.00	Grants Fund - I (Canara Bank A/c.No.21941)	----	19,25,792.00
----	6,11,189.00	Grants Fund - I (Canara Bank A/c.No.0239101113426)	----	68,07,019.00
----	----	Library Deposit (U.I.C.T.)	----	5,031.00
5,00,000.00	----	Reserve Fund	5,00,000.00	----
----	25,73,727.00	Disaster Relief Fund	----	25,73,727.00
----	24,98,700.00	Staff Welfare Fund	----	24,98,700.00
----	12,900.00	Staff Housing Fund	19,99,87,100.00	----
1,23,308.00	----	Caution Money Deposit (Depts.)	3,78,851.00	----
7,43,72,760.00	----	Campus Development Fund	7,43,72,760.00	----
3,51,99,000.00	----	Contingency Fund	3,51,99,000.00	----
0.00	----	Depreciation Fund (Govt. Grants)	0.00	----
32,130.00	0.00	Depreciation Fund (Uni. Grants)	32,130.00	0.00
0.00	42,534.00	Rashtriya Uchhatar Shiksha Abhiyan (RUSA)	0.00	42,534.00
765206916.00	0.00	MSEPP CAS – VI(A/c. No.38338490830)	88,000.00	----
2,75,00,000.00	0.00	HDFC Bank	1,19,02,06,916.00	0.00
1,22,49,17,120.69	7,94,32,669.27	Bank of Baroda (Other Fees)	3,00,14,270.00	0.00
		Total (A) Rs.	1,94,00,19,379.71	8,97,09,669.64
(B) Amount due to /by General Fund				
42,71,09,961.15	----	General Fund (R.O/Exam)	----	(-)19,57,80,984.51
45,81,41,336.86	----	General Fund (B.O.B-Lib./IDE/IBIMS)	26,52,46,401.21	----
----	1,96,75,36,116.68	General Fund (ADMIFMS/Deptt./GICED)	----	2,19,16,16,279.54
----	5,46,00,030.84	General Fund (U.I.C.T.)	----	5,46,00,030.84
88,52,51,298.01	2,02,21,36,147.52	Total (B) Rs.	26,52,46,401.21	2,05,04,35,325.87
2,11,01,68,418.70	2,10,15,68,816.79	Grand Total (A+B)	2,20,52,65,780.92	2,14,01,44,995.51
	2,11,01,68,418.70	Net Debit Balances		2,20,52,65,780.92
	2,10,15,68,816.79	Less : Net Credit Balances		2,14,01,44,995.51
	(-)85,99,601.91	Net Credit/Debit Balance		(-)6,51,20,785.41

UNIVERSITY OF MUMBAI

Schedule 'J'

NOTES FORMING PART OF THE BALANCE SHEET AND INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2021

I. Significant Accounting Policies

1. Accounting Convention

- 1.1 The income and Expenditure Account and the Balance Sheet have been drawn up in Consonance with the “Cash System” of accounting followed to all the transactions expect in case of General Provident fund with interest on Fixed Deposits has been taken into account on accrual basis. Further, Recurring and Non-Recurring Expenditure have been provided through “Committed Expenditure Account “under Grants Funds-I (RO) and Grants Funds-II (Miscellaneous Schemes).
- 1.2 Income and Expenditure in case of the Funds referred to in the schedules forming part of the Balance Sheet are not reflected in accordance with prevailing Accounting practices in the Income and Expenditure Account of the University of Mumbai.
- 1.3 The Income and Expenditure Account has been compiled from the consolidation of Final Accounts of General Funds as prepared by the Internal Audit Department Cum CO-Ordination Unity of the University.

2. Accumulated Fund

- 2.1 Non-Recurring Receipts of Grants Funds-I (RO) and Grants Funds –II (Miscellaneous Schemes) will be credited to the Accumulated Funds.
- 2.2 The Opening Receivables Balance of Scholarship and Res. Schemes, Trust Fund U.D.C.T and the Opening Balance Payable of Library Deposit U.D.C.T were inadvertently missed out in previous years, these figures has been brought in the Books of Accounts of the Year 2020-21 by adjusting its Net Amount in the Opening Balance of Accumulated Funds.

3. Fixed Assets

- 3.1 Value of Fixed Assets other than vehicles shown in the Balance Sheet is aggregate of the following:-
  - (a). Fair Market Value, being the value arrived at by deducting the Accumulated Depreciation from Replacement Cost determined as on 31 December ,1987 as per valuation of Report of M/s . Bhudabhathi & Associates dated 20 February, 1988 of the assets physically verified by them.
  - (b). Cost incurred in respects of addition /acquisition /construction made after 01 January, 1988.
  - (c). Expenditure incurred on building under construction as on the end of the financial year in shown under buildings.
- 3.2 Value of Vehicles represented cost of acquisition

4. Depreciation On Fixed Assets

4.1 Depreciation on Fixed Assets covered by way of the Valuation Report as referred to Note 3.5 (a) above stands provided up to 31.12.1987.

4.2 Depreciation has not been provided thereafter on Fixed Assets covered by way of the Valuation Report as referred to Note 3.5 (a) above.

5. Investments

5.1 Investments are valued at cost.

6. Inventory

6.1 The Inventory includes stock of paper in the University Press as at the closing date. The same should be duly Verified and valued by Controller of University Press and Internal Audit Cum CO-Ordination Unit as the closing date.

6.2 Expenditure on the Purchase of chemicals, glassware, publication, stationery and other stores is accounted for as revenue expenditure in the year of purchase

7. Revenue Recognition

7.1 Fees from Students /colleges, interest on saving bank account and interest /dividend on investment are accounted for on cash basis as when they are received.

7.2 Interest received by various fund are accounted separately in the Income and Expenditure account.

8. Salary Expenditure

8.1 Salary received as Government grants are accounted and shown separately in the Income and Expenditure account.

9. Government Grants

9.1 Central Government UCG/CSIRI other funding agency grants are accounted for on cash basis.

9.2 To the extent utilized towards capital expenditure, Grants received for funding agency is shown under the fixed assets schedule.

9.3 Regarding grants received from granting agencies towards capital expenditure and revenue expenditure are shown under accumulated funds and unutilized grants respectively.

SCHEDULE "K"**NOTES FORMING PART OF THE BALANCE SHEET AND INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31 MARCH, 2021.****1. Fixed Assets**

- a. The University of Mumbai has maintained the fixed asset register but the same is not updated by the respective departments.
- b. All the Fixed Assets acquired and possessed by the University out of Grants Fund and Other Funds for Special Purposes have been taken into account and shown under fixed asset schedule however the physical verification of fixed assets was not conducted.
- c. Institute of Chemical Technology (ICT), formerly known as University Institute of Chemicals Technology (UDCT), has become Deemed University in the year 2008-09 and accordingly the management is in the process of reconciling the balances the Balance Sheet of the University of Mumbai till date.
- d. Value of land stated in the Balance Sheet represents Cost of Acquisition and Development Expenditure incurred thereon at Kalina campus.
- e. Cost of Building constructed of the University Funds and Grants Funds has been grouped under Buildings.
- f. Reconciliation of balances of Immovable Properties especially in respect of Buildings as per Balance Sheet as at 31 March ,2021 and balances as per property Registered maintained by the University Engineer was not held on record.

2. Investment

- a. Subsidiary Investment Registers have not been maintained by all the Funds/Departments/Institutes of the University
- b. Since investments of the General Funds have not been managed centrally, balances of investments of General Fund shown in Schedule "F" annexed herewith could not be reconciled with the balances shown in Investment Ledger maintained at the Registrar Office as on 31 March, 2021.

3. Advances, Deposits and Receivables

- a. Advances, Deposits and Receivables shown in the Schedule "G" amounting to Rs. 1,26,31,51,592.12 Comprise of unsettled advances of General Funds –I (RO) , General Fund-II (Departments) , General Fund (Exam),General Fund (J.B.I.M.S), General Fund (IDOL) , General Fund (G.I.C.E.& D) and General Fund (A.D.M.I.F.M.S) and various Funds.
- b. The Advances have not been invariably reconciled with the controlling accounts maintained in the General Ledgers of respective General Funds up to 31 March, 2021.
- c. Balances of Advances, Deposits and Receivables of General Funds have never been carried forward for the next year, hence unsettled advances could not be ascertained and

reconciled at the end of the year. Further, these balances are subject to confirmation at the end of the year.

- d. Debit balances of Grants and/or Scholarships Receivables have not been listed in the said schedule along with Advances ,Deposits and Receivables of General Funds as 31 March, 2021.

4. Non-Revenue Balance

- a. Debit Balance of Rs. 220,52,65,780.92 and Credit Balance of Rs. 214,01,44,995.51 Net Balance of Rs. 6,51,20,785.41(debit) as on 31 March, 2021 under this head represent net balance of inter Department/Funds/Institutes, pending for reconciliation and Consequential adjustments.
- b. Scholarship and Res. Schemes Opening Balance Receivables of Rs 309180.83, Trust Fund UDCT Opening Balance Receivables of Rs 5203204.15 and Library Deposit UDCT Opening Balance Payable of Rs 5031 were inadvertently missed out in previous years, these Figures has been brought in the Books of Accounts of the Year 2020-21 by adjusting its Net Amount in the Opening Balance of Accumulated Funds
- c. Balances of Non-Revenue account appearing in the Final Accounts of Funds /Departments/Institutes at the end of the year are not reconciled with each other whereby its impact on the Income, Expenditure, Assets and Labilities could not be quantified.
- d. Balance of Non-Revenue Account, which were not considered up to 31 March, 1988, have been taken into account from the year 1988-89 onwards and have been grouped in the schedule "I" as detailed below:-
- I. General Fund Account with the Bank of Baroda, Kalina Branch
  - II. General Funds Library Account with the Bank of Baroda Account No 600.
  - III. General Funds Account of J.B.I.M.S with the Bank of Baroda, Reclamation Branch.
  - IV. Garware Institute of Career Education and Development with Allahabad Bank, Kalina Branch.
5. During the year under review, University has earned surplus of Rs 40,13,76,914.01 as compared to surplus of Rs 39,34,37,099.03 i.e. increased by Rs 79,39,814.98 over previous year.
6. Closing Stock of Rs 4,85,213.62 shown under Current Assets represents stock of paper and other in the University Press duly Verified and valued by controller of University Press and Internal Audit Cum Co-ordination unit as at the end of the year . However stock of Stationery of Funds /Department / Institutes, stock of study materials/Kits of General Funds (IDOL) and stock of unused Answer Books lying at J.B.I.M.S/IDOL/G.I.C.E.& D/A.D.M.I.F.M.S and Other Examination Centers was not considered.
- #### 7. Revaluation Reserve
- a. Balance in this account of Rs 42,36,33,072.28 as on 31 March ,2021 represents aggregate of difference between Fair Market Value of Fixed Asset covered by Valuation Report as referred to in Note No.3.5 (a) of significant accounting policies and cost of acquisition and/or construction as available, respect of certain Fixed Asset.

- b. Fair Market Value of Fixed Assets covered by the above referred Valuation Report is in respect of Fixed Assets, where Cost of Acquisition and/or Construction is not available.
8. The University of Mumbai is in the process to maintain and disclose separately the asset acquired out of grants. This includes maintaining the quantitative detailed of fixed asset acquired out of grants separately.
  9. Examination Fees, Tuition Fees, Student Welfare Fund contribution, Receipt in Knowledge Research Centre, Library Fees and fines, Advances and other receipt are subject to confirmation, Reconciliation & Consequential adjustment if any due to incomplete student wise data base.
  10. Each department and fund maintain its book of accounts and the same is maintained in Fox Pro. It has been observed that few departments and /or fund are maintaining its book of accounts manually. The University of Mumbai is in process of bringing uniformity in maintaining of books of accounts.
  11. The management is in process of strengthening the control relating to recognizing and recording expenditure in respect repairs of Building, Furniture & Fixtures and Equipment in income and expenditure.

12. Contingent Liabilities

Contingent Liabilities towards demand from Income Tax Department, legal cases pending in the court of law and other, if any, are not quantified and disclosed specially by way of footnote in the Balance Sheet of the University.

13. Taxation

The income of the University is exempt from Income Tax under section 10 (23C) (ab) of the Income Tax Act, 1961. No provision for Income Tax is therefore made in the accounts.

14. Institute of Chemical Technology –ICT (Formerly known as University Department of Chemical Technology –UDCT) has become “Deemed University” w.e.f. 12th September, 2008. However, following balances pertaining of ICT are reflected in the Balance Sheet of the University since long as requisite accounting treatment is pending since separation:

Sch. No.	Particular	Debit Balance (Rs).	Credit Balance(Rs)
B	Trust Fund		20,84,50,545.33
C	Grant Fund-Unutilized Grants		87,53,473.68
C	Scholarship & Research Schemes		4,29,50,274.87
D	General Fund		73,76,161.47
D	Grants Fund		27,71,554.57
D	Scholarship & Research Schemes		2,31,75,241.81
D	Library Deposits		15,36,500.00
D	Grants Fund (MHRD)		42,603.27
D	Trust Fund		95,295.71
E	Buildings	13,38,63,665.19	
E	Equipment & Furniture	19,20,99,250.19	
E	Plant & Machinery	4,87,09,236.70	
E	Books	74,48,111.42	
F	Scholarship & Research Schemes	5,95,00,000.00	
F	Trust Fund	20,90,31,327.49	

F	Library Deposit	13,60,000.00	
F	Grants Fund -MHRD	25,00,000.00	
G	General Fund	81,19,014.72	
G	Grants Fund	3,30,647.86	
G	Grants Fund - MHRD	3,26,144.00	
G	Scholarship & Research Schemes	84,234.00	
G	Trust Fund	9,23,192.80	
G	Scholarship & Research Schemes	21,01,102.15	
G	Grants Fund	9,94,73,797.37	
I	Grants Fund		1,42,65,665.16
I	Scholarship & Research Schemes	309180.83	
I	Trust Fund	5203204.15	
I	Library Deposit		5031.00
I	General Fund		5,46,00,030.84
	Total	76,58,69,795.9	36,40,17,346.7
	Net Balance Recoverable	40,18,52,449.2	

During the Scrutiny of Minutes of Finance & Account Committee held on 17.02.2010 Vide item No. 2 , it was resolved that a sub Committee would be formed to take a review of all Financial transaction relating to Asset and Liabilities of University of Mumbai in possession of Institute of Chemical Technology (ICT) since ICT has become "Deemed University". The recommendation of Finance and Accounts committee referred to above were accepted in the management council Meeting held on 22.02.2010. The subcommittee referred above was formed on 23.06.2010 and letter dated 29.07.10 for forwarded to Dr. Gautam Gawali (Convener) However the meeting of the sub Committee was never conducted till date to resolve the issue.

15. Following Funds of the Jamanalal Bajaj Institute of Management Studies (J.B.M.I.S) were defunct since the bank account were closed. These funds are reflected in the Balance Sheet of the University since long as requisite accounting treatment is pending.

Sch No.1	Particulars	Debit Balance Rs	Credit Balance Rs
B	Trust Funds	-	14,243.33
C	Grants Fund	-	3,472.42
D	Grants Fund	-	460.59
D	Trust Fund	-	1,138.16
G	Grants Fund	36,933.01	-
G	Trust Fund	15,381.49	-

Schedules referred above in Note nos. 14 &15 represent as under:

Sch No.	Particulars
B	Funds for Special Purpose
C	Unutilised Scholarship / Grants
D	Other Liabilities
E	Building / Equipment & Furniture / Plant & Machinery / Books
F	Investments
G	Advances , Deposit and Receivables
I	Non- Revenue Accounts

16. Equipment & Furniture Plant & Machinery of the Funds / Department / Institutes were not numbered. There was no record Maintained in support of physical verification of such assets made. As informed to us by the official concerned, lists of asset and dead stock of the respective Funds/ Department / Institutes at the yearend have not been maintained for reconciliation of the balances with the balances as per the balances sheet. Certificates in support of holding the asset physically and stating and the same are in the custody of the head of the Department were not found on record.
17. The University of Mumbai has identified certain shortcomings in the Internal Control System which requires strengthening the internal control mechanisms in the University including Internal Controls.
18. Assets and Liabilities of “ Post Retirement Benefit Funds “ mentioned below have been shown in the Balance Sheet on both sides s Contra:-
  - a. General Provident Funds
  - b. Contributory Provident Funds
  - c. Gratuity Fund
  - d. Employees Pensionary and Other Retirement Benefits Funds
  - e. Defined Contributory Pension Scheme
19. Balance standing to the credit of accumulated funds account represent Non – Recurring Receipts of Grants Fund-I (RO) and Grants Fund – II (Miscellaneous Schemes) and difference between the value of Asset and Liabilities as on 31st, March 2021.
20. The University is in the process of strengthening the internal control mechanisms in relation to the Shortcoming in making payment for salary post – retirement benefits, settlement of arrears etc. The management is the process of implementing system for strengthening the internal control for making payments to employees after considering the appropriate absentees, advances, paid leaves etc.
21. The University will maintain account on the basis and principles of double entry accounting system, and will follow the mercantile accounting system by following the Maharashtra Universities Account Code as prescribed by State Government with comply with provision of section 135 (1) of Chapter XII of Maharashtra Public Universities Act 2016 from financial year 2021-22.
22. The World Health Organization declared outbreak of Coronavirus disease (COVID-19) as a global pandemic on 11th March, 2020. Consequently, Government of India declared a nation – wide lockdown on 23 March, 2020 and the University temporarily suspended activities in all its department / offices / sub – centers in compliance with the lockdown instruction issued by the Central and State Governments. Accordingly, the Physical Verification of cash, fixed deposit, stock etc. was not carried out. The Corresponding figures of cash, fixed deposit, stock etc. are incorporated on the basis of the books of accounts. Based on the past records, the management of the University is of the opinion that there would be no materials discrepancies between the books of accounts and Physical Verification.
23. The Items open in the Reconciliation Statement upto 31.03.2020 are reversed during the financial year 2020-21, such as Remunerations, Travelling Expenses/Allowances, Training Facilities, Membership and Contribution, Seminars, Symposium etc. Material Consumables,

Stores and Chemicals, etc resulting in expenses shown as negative balances in their respective schedules.

24. Figures of the Previous of the previous year have been regrouped / rearranged whenever necessary.

For KISHOR SHETH & CO.
Chartered Accountants
FRN- 117526W

For and on behalf of University of Mumbai

Sd/-
KISHOR M. SHETH
Partner
Mem No. 014603
Date – 08.06.2023
Place - Mumbai.

Sd/-
Prof. Ravindra Kulkarni
Hon'ble Vice- Chancellor

Sd/-
Prof. (CA) Pradeep Kamthekar
Finance & Accounts Officer

INDEPENDENT AUDITORS REPORT

Report on the Audit of the Financial Statements

We have audited the accompanying financial statements of University of Mumbai ("The University"), which comprises the Balance Sheet as on 31st March 2021 and Income and Expenditure for the year ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory information (herein after referred to as "financial statement"). The Financial Statements referred above and our observations thereon are narrated below for your perusal and necessary action.

Management's Responsibility for the Financial Statements

The University's management is responsible for preparation of these Financial Statements in accordance with the general principles prescribed in The Maharashtra Universities Account Code 2012.

This responsibility also includes maintenance of adequate accounting records in accordance with the provision of the Act for safeguarding the assets of the University and for preventing and detecting frauds and other irregularities; selection and application of appropriate accounting policies; making judgments and estimates that are reasonable and prudent; and design implementation and maintenance of adequate internal financial controls, that were operating effectively for ensuring the accuracy and completeness of the accounting records, relevant to the preparation and presentation of the financial statements that give a true and fair view and are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with the Standards on Auditing issued by the Institute of Chartered Accountants of India. Those Standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement. An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the Company's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of the accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We have not received Audit reports of Previous Auditor for F.Y 2019-20 on the accounts and compliance on the observations contained therein. Subject to it we believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our qualified audit opinion.

Basis for Qualified Opinion

1. We refer to note no. 1 (a) of Schedule K of financial statements regarding fixed assets register not being updated by the university. Also we refer to note no.1 (b) of Schedule K of financial statements of not conducting physical verification of fixed assets. Accordingly, we are not able comment on the difference, if any, arising due to physical verification of fixed assets.
2. As per the Accounting Standard 10 - Property, Plant and Equipment, the asset should be carried at cost less any depreciation and impairment losses. We refer to accounting policy no.4.2 of schedule J of financial statements stating that the university has not charged depreciation on Fixed Assets since 01.01.1988. Thus, the Reserves and Surplus and Fixed Assets of the university are overstated to that extent.
3. As per Accounting Standard 28 on Impairments of Assets, the university is required to determine impairment in respect of fixed assets as per the methodology prescribed under the said Standard. However the Management of the University has not done impairment testing as on March 31, 2021.
4. We refer to note no. 3 of Schedule K of financial statements regarding the Advances, Deposits and Receivables amounting to Rs 1,26,31,51,592.12 which are subject to reconciliation/confirmation by the University.
5. We refer to note no.4 (a) of Schedule K of financial statements regarding balance of Non-Revenue Accounts appearing in the Final Accounts of the Funds / Departments / Institutions at the end of the year are not reconciled with each other and also refer note no. 4(b) of Schedule K regarding the Balances of Scholarship and Res. Schemes, Trust Fund (U.D.C.T.) and Library Deposits (U.D.C.T.) which were inadvertently missed out during the previous years has been now brought forward into the Books of Accounts for the year 2020-21.
6. Note no.6 of Schedule K of financial statements, which states that the University has not considered Stock of Stationery (except Stock of Paper at University press), Stock of unused Answer books and Stock of Study materials/kits etc. in the financial statements.
7. We refer to note no.8 of Schedule K of financial statements regarding university not maintaining neither disclosing separately the assets acquired out of grants. The quantitative details of fixed assets acquired out of grants are also not

maintained separately. It is pertinent to note that in case of grants received from UGC, the grant sanction/release letter specifically prescribes that the assets acquired wholly or substantially out of UGC grants shall not be disposed or encumbered or utilized for the purpose other than those for which the grant was given, without proper sanction of the UGC and should, at any time the institution cease to function, such asset shall revert to the UGC. On the basis of above and in the absence of final effect of physical verification report of these assets, we are unable to comment whether all the assets acquired out of grants are in unencumbered/not disposed form and have not been used for any purpose other than that prescribed.

8. We refer to note no.9 of Schedule K of financial statements regarding Examination Fees, Tuition Fees, Student Welfare Fund contribution, Receipts in Knowledge Research Center, Library Fees and fines, Advances & other receipts are subject to Confirmations, Reconciliations & Consequential adjustments if any due to incomplete student wise data base.
9. We refer to note no.23 of Schedule K of financial statements regarding the items opened in reconciliation statement upto 31.03.2020 are reversed in the Books of Accounts for the Year 2020-21 such as Remunerations, Travelling Expenses/Allowances, Training Facilities, Membership and Contribution, Seminars, Symposium etc. Material Consumables, Stores and Chemicals, etc resulting in expenses shown as negative balances in their respective schedules.

Overall impact of the above para 1 to 9 and the consequential effects on Income and Expenditure, and Balance Sheet as on March 31, 2021 are not ascertainable and cannot be commented upon.

Qualified Opinion

In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, except for the effects of the matter described in the Basis for Qualified Opinion section of our report, the aforesaid financial statements give the information required by the Maharashtra Universities Act, 2016 ("the Act") and the Maharashtra Universities Code 2012 ("the Code") in the manner so required and give a true and fair view in conformity with the Accounting Standards and Accounting principles generally accepted in India:

- (a) In the case of Balance Sheet, of the state of affairs of the University as March 31, 2021.
- (b) In the case of the Income and Expenditure Account, of the University, of surplus for the year ended on that date.

Emphasis of Matter:

Without qualifying our report in respect of the following, we draw attention to:

1. Note no.10 of Schedule K of financial statements, which needs bringing uniformity in maintaining books of accounts of all the Funds/Departments/Institutions in accordance with the Maharashtra Universities Act, 2016 ("the Act") and The Maharashtra Universities Code 2012.
2. Note no.12 of Schedule K of financial statements, which indicates that Contingent Liabilities towards demand from Income Tax, Service Tax, Provident Fund and legal cases, if any, pending in court of law and others, if any, were not quantified and never stated specifically by way of footnote in the financial statements.
3. Note no.14 and 15 of Schedule K of financial statements, regarding pending accounting treatment in respect of balances pertaining to ICT (formerly known as University Department of Chemical Technology-UDCT) though it had become Deemed University from the year 2008-09 and balances lying in Funds of Jamanalal Bajaj Institute of Management Studies (J.B.I.M.S) respectively which are reflected in the Balance Sheet of the University.
4. Note no.18 and Note. 20 of Schedule K of financial statements, regarding strengthening of Internal control System and Internal Audit specially in area of inter-department reconciliation, accounting of unsettled advances, obtaining third party confirmation, classifying revenue expenditure as against capital expenditure, processing salary, payment of post-retirement benefits, settlement of arrears of employees etc.
5. We refer to note no.21 of Schedule K of financial statements regarding maintaining accounts on the basis and principles of double entry accounting system, and following the mercantile accounting system by following the Maharashtra Universities Account Code as prescribed by State Government to comply with provisions of section 135 (1) of Chapter XII of Maharashtra Public Universities Act 2016 from financial year 2021-22.

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

1. Non-Compliance of Act and Code:
  - (a) Clause 3.57 of the Code - Income and Expenditure Statement (Appendix -VI), Trial Balance and Balance Sheet (Appendix -V) not prepared before 30th June every year.
  - (b) Clause 1.8 of the Code - Reconciliation of receipts and expenditure at the end of every two months with the Cash-book Unit of the Finance Department is not done.

(c) Clause 1.87 (5) of the Code - Advances except those for which specific time limit for refund/adjustment is provided elsewhere in the Rules, has not been settled within one month and in any case before the end of the Financial Year i.e. before 31st March of every year.

(d) Clause 1.87 (6) of the Code - The unspent balance of the advance has not been remitted in to University account immediately after the purpose of the advance is over. Further, in case of delay in remittance for more than seven days, penal interest has not been charged on the unspent amount.

2. We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of audit;
3. In our opinion proper books of account as required by law, have been kept so far as it appears from our examination of those books;
4. Except for the effects of the matter described in the Basis for Qualified Opinion paragraph, in our opinion the Balance Sheet and the Income and Expenditure Account dealt with by this report comply with the requirements of the Act and Code and are in agreement with the Books of accounts.

**For KISHOR SHETH & CO.
Chartered Accountants
FRN- 117526W**

**KISHOR M. SHETH
Partner
Mem No. 014603**

**Date: 08/06/2023
Place: Mumbai**